

Úvodní slovo rektora

Vážení přátelé,

V souladu s naší povinností informovat veřejnost předkládáme již tradičně Výroční zprávu Ostravské univerzity za rok 1998, která koncentrovanou formou zachycuje hlavní výsledky naší činnosti v uplynulém roce. Presentace těchto výsledků má za cíl umožnit široké veřejnosti vytvořit si představu o efektivitě vynaložených veřejných financí a případným zájemcům o studium usnadnit rozhodování o volbě vysoké školy. Dokladem toho, že o studium na naší univerzitě je i nadále mimořádný zájem svědčí i neustále rostoucí počet přihlášek ke studiu, který v minulém akademickém roce opětovně přesáhl počet 11 000. Omezená kapacita našich fakult pak bohužel způsobuje, že např. Filozofická fakulta naší univerzity se tradičně zařazuje na přední místa seznamu všech fakult vysokých škol v České republice seřazených podle obtížnosti přijetí ke studiu.

Spektrum presentovaných výsledků naší činnosti zahrnuje všechny základní typy aktivit, které jsou charakteristické pro univerzitu našeho typu, tj. aktivity v oblasti akreditovaných studijních programů, v oblasti vědecko-výzkumné a tvůrčí činnosti, v oblasti zahraničních kontaktů a v oblasti řízení univerzity a jejího financování. Po porovnání dosažených výsledků s výsledky minulých období lze bezpochyby konstatovat, že Ostravská univerzita se pozitivně rozvíjí ve všech klíčových oblastech, a to i za situace, kdy výše přidělovaných finančních prostředků stagnuje. Na druhé straně musím konstatovat, že permanentní zvyšování výkonů a kvality univerzity při současné stagnaci výše přidělovaných finančních zdrojů je proces dlouhodobě neudržitelný a nutně by narušil náš pozitivní rozvoj. V příštím období musíme proto velmi pečlivě zvažovat naše kapacitní možnosti a jejich soulad s finančními zdroji, což může následně způsobit i jisté utlumení gradace našeho rozvoje.

Uplynulé období bylo nepochybně jedním z nejobtížnějších, kterým naše univerzita od svého vzniku prošla, bylo to období plné hektických změn a razantních zásahů do všech univerzitních struktur. Příčiny tohoto konstatování jsou v podstatě dvojí: vnější příčiny, kterým se univerzita musela podřídit, a příčiny vnitřní, které vycházely z našeho vlastního vývoje.

Mezi vnější příčiny zvýšené náročnosti uplynulého akademického roku patřila především nutnost implementovat nový vysokoškolský zákon. Tento zákon definoval zcela nově postavení vysokých škol, jejich vnitřní organizaci a pravomoci jednotlivých součástí vysoké školy a stanovil nové principy hospodaření vysoké školy a její vztah k majetku. Implementovat tento zákon vyžadovalo proto zcela nově zpracovat všechny předpisy univerzity, počínaje statutem, studijními a zkušebními řády až po předpis definující hodnocení vysoké školy. Do této činnosti se muselo zapojit nejen vedení univerzity, ale i všechny fakulty a prostřednictvím senátů, schvalujících jednotlivé předpisy, také celá akademická obec.

Mezi hlavní vnitřní aspekty, které určovaly naši činnost v uplynulém akademickém roce byla bezpochyby příprava transformace studijních programů na kreditní systém. Tento systém bude zaveden současně na všech fakultách a pro všechny studenty, což představuje extrémně složitý úkol, a to jak z hlediska organizačního, tak i z hlediska technického zabezpečení, realizovaného zcela novým informačním systémem. Zavedení tohoto systému a jeho postupné propojení s *European Transfer Credit System* však nepochybně zvýší i úroveň naší integrace do evropských univerzitních struktur.

Uplynulým akademickým rokem se opět uzavírá jedna kapitola rozvoje Ostravské univerzity. Jsem přesvědčen, že dosažené výsledky tvoří solidní základnu pro plnění hlavního úkolů této univerzity, tj. rozvoj vědy a vzdělávání.

Jiří Močkoř
rektor

Rektorát Ostravské univerzity

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc. - rektor

Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.- prorektor pro studium

Doc. RNDr. Alena Lukasová, CSc. - prorektorka pro informatizaci a rozvoj

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc. - prorektor pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční vztahy

Mgr. Lubomír Müller, CSc. - předseda Akademického senátu OU

Ing. Ladislav Kudela - kvestor

STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.

Ve výchovně vzdělávací oblasti byl rok 1998 rokem intenzivní přípravy na podstatnou systémovou změnu v organizaci studia - na přechod na kreditní systém studia. Příprava vyžadovala provedení zásadní přestavby studijních plánů všech studijních programů (dříve studijní obory) mnohdy s výrazným snížením hodinové dotace přímé výuky. Přitom jsme se přidržovali zásad ECTS (European Credit Transfer System) a současně se snažili i o kvalitativní posun ve skladbě předmětů jednotlivých studijních programů.

K tomu nás vedla i novým zákonem (č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)) stanovená povinnost znovu v průběhu příštích 4 roků akreditovat všechny studijní programy uskutečňované na OU.

Je zřejmé, že skladba studijních programů je na OU stabilizovaná s mírným nárůstem v počtech magisterských a doktorských studijních programech, což lze chápat jako pozitivní jev. Při zpětných akreditacích studijních programů dojde k poklesu jejich počtu, poněvadž snahou MŠMT a Českého statistického úřadu je snížit jejich počet o jeden řád tak, že budou sdružovány příbuzné programy v jeden komplexnější studijní program, přičemž sdružené složky budou jeho studijními obory.

Tabulka č. 1: Přehled o skladbě studijních programů

studijní programy	1994/95	1995/96	1996/97	1997/98	1998/99
bakalářské	20	19	18	16	21
magisterské (učitelství)	8	9	8	9	9
magisterské	9	9	8	11	12
doktorské	1	3	3	4	5
celkem	38	40	37	40	47

Narůstajícímu počtu magisterských a doktorských studijních programů odpovídá i početní skladba studentů OU.

Tabulka č. 2: Počty studentů v roce 1998

studijní programy	FF	PdF	PřF	ZsF	OU
bakalářské	264	512	209	315	1300
magisterské	267	239	361	121	988
magisterské (učitelství)	650	1400	346	-	2396
doktorské	16	16	18	-	50
celkem	1197	2167	934	436	4734
celoživotní vzdělávání	63	583	35	-	681

V roce 1998 se již téměř vyrovnal počet studentů neučitelského studia počtu studentů učitelství a vše nasvědčuje tomu, že v příštích letech se bude rozdíl zvětšovat ve prospěch neučitelského studia.

S nárůstem studijních programů roste každoročně i počet absolventů.

Tabulka č. 3: Absolventi v roce 1998

studijní programy	FF	PdF	PřF	ZsF	OU
bakalářské	50	218	65	54	387
magisterské	147	325	94	6	572
celkem	197	543	159	60	959

Mírně roste i počet uchazečů o studium, byť ne vždy vyváženě. Kapacitní možnosti OU a v neposlední řadě i procentuální limit stanovený MŠMT podstatně omezují možnost OU přijmout větší počet uchazečů o studium. Přesto jsme přesvědčeni, že se nám daří plnit náš záměr, aby se OU stala přirozeným centrem humanitní, přírodovědné a zdravotnické vzdělanosti širokého regionu. Vždyť již polovina našich studentů je z této oblasti.

Tabulka č. 4: Přijímací řízení v roce 1998

počty	FF	PdF	PřF	ZsF	OU
počet přihlášených uchazečů	3880	3326	1936	1164	10306
počet zapsaných studentů	236	606	263	151	1256

Akademickou obec vysoké školy tvoří kromě studentů i akademičtí pracovníci.

Tabulka č. 5: Kvalifikační struktura pedagogů v roce 1998

kategorie pedagogů	FF	PdF	PřF	ZsF	OU
profesoři	11,99	5,83	3,04	0,10	20,96
docenti	20,70	28,71	20,66	5,80	75,87
odborní asistenti	65,00	77,42	52,48	15,00	209,90
asistenti	3,50	2,00	1,58	1,00	8,08
lektoři	0	4,33	0	0	4,33
celkem	101,19	118,29	77,76	21,90	319,14

Tabulka č. 6: Fyzický počet pedagogických pracovníků v roce 1998 podle poměrného úvazku v procentech a celkem

kategorie pedagogů	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	OU
profesoři	14	-	-	-	2	8	-	1	1	1	27
docenti	67	-	3	-	3	9	1	2	1	1	87
odborní asistenti	191	1	1	3	2	20	7	13	3	2	243
asistenti a lektoři	11	-	-	-	-	1	-	1	-	-	13
celkem	283	1	4	3	7	38	8	17	5	4	370

Informatizace a rozvoj Ostravské univerzity

Doc.RNDr.Alena Lukasová, prorektorka pro informatizaci a rozvoj

1. Zabezpečení informační infrastruktury

Do konce roku 1998 se podařilo dobudovat základní infrastrukturu počítačových sítí, ve většině případů též provést jejich modernizaci a rekonstrukci. Bylo dosaženo pokroku v oblasti spojení mezi jednotlivými hlavními budovami (fakult a rektorátu) i připojení jednotlivých pracovišť.

2. Rozvoj provozních informačních systémů

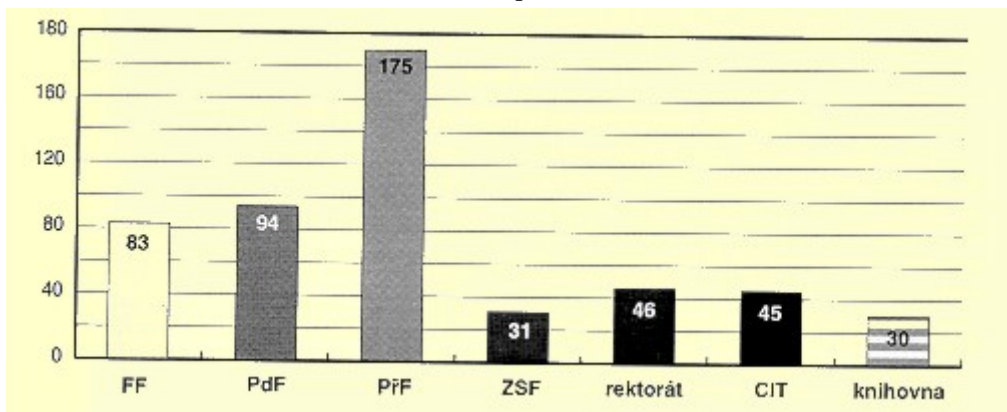
Informační systém o studiu

V roce 1998 započalo uvádění do provozu informačního systému STUDENT, tak aby jeho plný provoz mohl být zahájen se školním rokem 1999/2000. Systém STUDENT plně podporuje kreditní systém kompatibilní s ECTS a vyhovuje požadavkům síťového provozu.

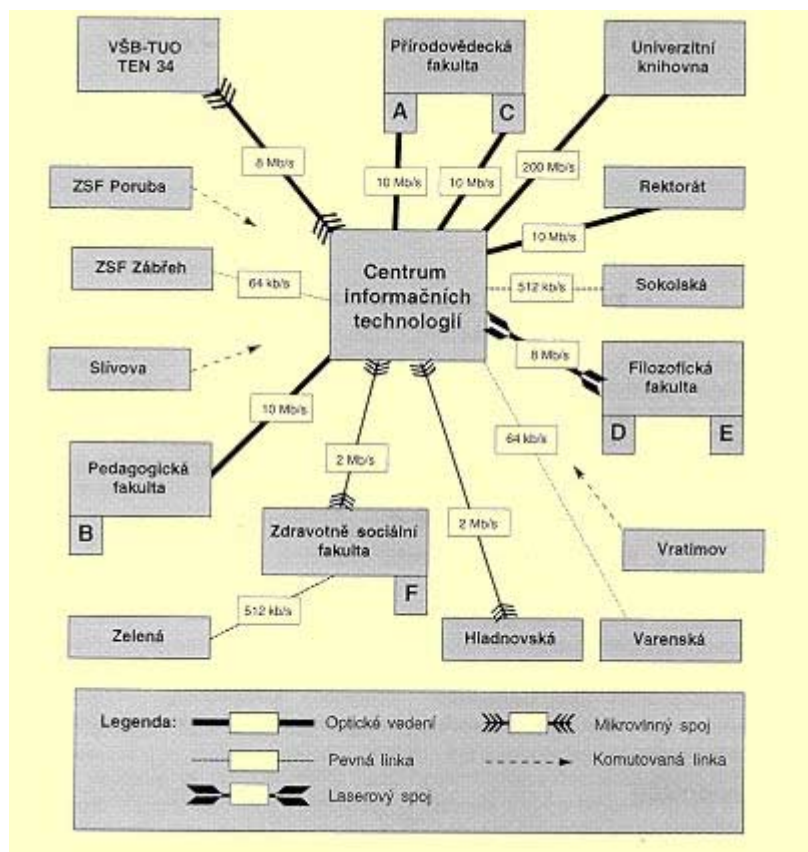
Ostatní provozní informační systémy

V současné době jsou na Ostravské univerzitě provozovány programy pro řešení jednotlivých problémů ekonomiky, vědy a výzkumu bez vzájemné kompatibility. Komplexní řešení informačních systémů pro tyto oblasti se připravuje.

Počet počítačů

Struktura počítačové sítě Ostravské univerzity v roce 1998

3. Systém vědeckých informací UK OU

UK OU, jejíž centrální budova byla uvedena do provozu počátkem roku 1999, je vybudována podle své nové koncepce jako knihovna odpovídající vývoji směrem k informační společnosti. V roce 1998 již byly realizovány tyto kroky :

- Zprovoznění a zajištění chodu knihovního informačního systému TINLIB. Systém naběhl do rutinního provozu, průběžně je zajišťována správa včetně potřebných modifikací, řešení provozních problémů uživatelů a zajištění bezpečnosti provozu.
- On-line přístup k prohlížení katalogu byl umožněn pro 17 současně pracujících uživatelů.
- Přístup do databáze TINLIB z Internetu byl vyřešen použitím Telnetu na WWW stránkách OU, je možný též přímý přístup prostřednictvím služby Tinweb.

4. Informační technologie v procesu výuky a studia

V této nově se otevírající oblasti využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) ve vzdělávání byly učiněny v roce 1998 na Ostravské univerzitě první kroky. Katedra informatiky a počítačů PŘF v roce 1998 jako první zavedla bakalářské distanční studium pomocí ICT, a katedra fyziky téže fakulty, která systematicky rozvíjí tvorbu výukových programů ve svém oboru, zaznamenala úspěchy v celostátní i mezinárodní konkurenci. Nadějná je též nová koncepce vzdělávání učitelů v ICT, kterou v uplynulém zpracovala katedra technické výchovy Pedf.

5. Oblast prostorového zabezpečení Ostravské univerzity

Přehled budov a ploch v užívání Ostravské univerzity v roce 1998

Název	Místo	PU (m ²) objektu	PUČ (m ²) celkem	PUČ (m ²) - výuka	Uživatel
budova rektorátu	Ostrava 1, Dvořákova 7	1535	1230	0	rekt. útvary
budova CIT OU	Ostrava 1, Bráfova 5	644	473	0	rekt. útvar CIT
budova A	Ostrava 1, 30. dubna	3188	2319	2158	PřF
budova B	Ostrava 1, Českobratrská	3898	2944	2698	PdF
budova C	Ostrava 1, Bráfova 7	3715	2662	2407	PřF
budova D	Ostrava 1, Reální 3 a 5	5067	3592	2157	FF, PdF
budova E	Ostrava 1, Čs. legií	3707	2908	2421	FF, PdF
budova F	Ostrava 1, Sokolská 17	1458	1200	993	PdF
budova K	Ostrava 2, Hladnovská 9	1407	1001	892	PřF
botanická zahrada	Ostrava 2, Slívova 32	369	333	315	PřF
dějiny umění	Ostrava 1, Zahradní 1	208	154	83	FF
romanistika	Ostrava 1, Zelená	836	554	452	FF
výtvarná tvorba	Vratimov, Buničitá 22	1087	868	707	PdF
knihovna	Ostrava 1, Ostrčilova 2	611	514	0	ukončen provoz
ZsF - děkanát	O-Mar. Hory, Fráni Šrámka	5632	4248	1932	ZSF
fyzilogie	O-Zábřeh, areál FNsp	3012	1755	1386	ZSF
anatomie	O-Zábřeh, areál FNsp	844	617	569	ZSF
PZKO	Český Těšín, Střelniční 28	31	31	31	FF
knihovna	Ostrava 1, Bráfova 3	2191	1401	1241	
celkem		39440	28804	20442	

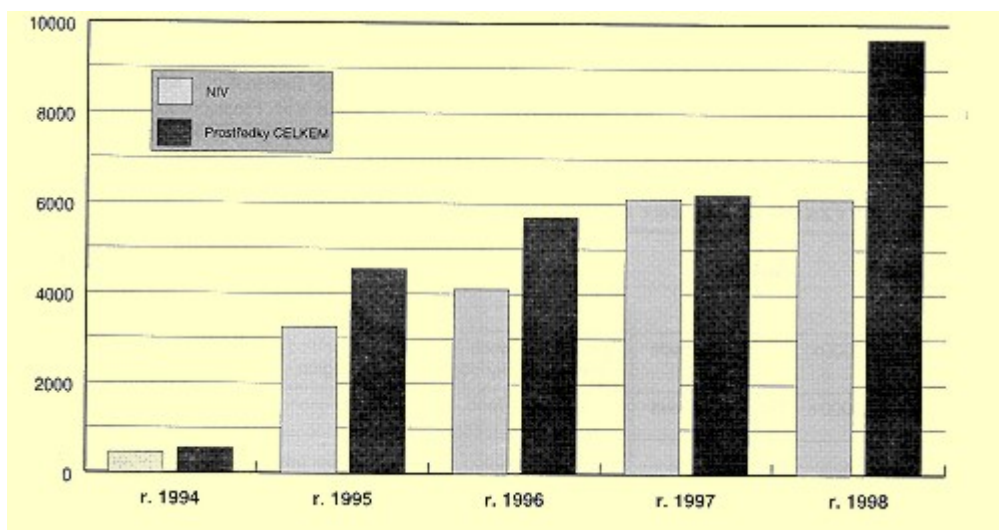
Stav prostorového zabezpečení Ostravské univerzity v roce 1998 vyjadřuje poměr 4,3 m³ na studenta.

VĚDA, VÝZKUM A ZAHRANIČNÍ STYKY

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.

Rozhodujícím parametrem charakterizujícím úspěšnost vědecké a výzkumné činnosti je podíl univerzity na získávání účelových prostředků v grantové soutěži centrálně evidovaných projektů (tzv. CEP). V roce 1998 bylo řešeno na OU celkem 22 takových projektů a celková částka finanční podpory dosáhla výše 9 665 tis. Kč, z toho na neinvestiční prostředky připadlo 6 112 tis. Kč. Podíl účelových prostředků získaných na podporu vědy a výzkumu se přiblížil šesti procentům rozpočtu univerzity (celorepublikový průměr je asi 9 %).

Vývoj finančních prostředků (v tis. Kč) získaných OU na projekty CEP

Hlavní podíl mezi projekty řešenými na OU tvoří projekty GAČRu (63 % řešených projektů, 40 % získaných finančních prostředků). Z 18 nově podaných projektů pro rok 1998 byly vybrány k podpoře 4 projekty. Úspěšnost OU činila asi 22 %, čímž se příliš nelišíme od celostátního průměru, který v roce 1998 činil 27,1 %.

Velký význam mělo získání grantu INFRA 2 zaměřeného na rozvoj počítačové a informační infrastruktury OU.

Tabulka č. 1: Granty získané v roce 1998, započítávané do CEPu dle útvarů OU

	Počet řešených projektů	Prostředky NIV (tis. Kč) přidělené v roce 1998	Celkové finanční prostředky (tis. Kč) přidělené v roce 1998
FF	7	1243	1658
PdF	3	578	578
PřF	8	1544	1684
ZsF	0	0	0
Ústav region. studií	1	950	950
Ústav fuzzy modelování	2	1797	1797
CIT	1	0	2998
OU celkem	22	6112	9665

Novou formou financování vědy na vysokých školách od ledna 1999 je institucionální financování. Na úrovni jednotlivých fakult byly v roce 1998 formulovány výzkumné záměry, které byly schváleny Vědeckou radou OU na podzimním zasedání (viz Tabulka č.2). Tyto záměry budou finančně podporovány v časovém horizontu dalších pěti let (do roku 2003). Výše částky poskytnuté pro rok 1999 činí 4,2 mil. Kč (0,6 % z částky poskytnuté všem VŠ). Finanční limit na výzkumné záměry jednotlivých VS byl stanoven na základě grantové úspěšnosti v období 1995-1998.

Tabulka č. 2: Výzkumné záměry OU

Číslo VZ	Řešitel	Název	Požadované finanční prostředky (tis. Kč)
J09/98:1 7900000 1	Prof. J. Svoboda	Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region	15775
J09/98:1 7250000 1	Doc. K. Lepilová	Cizojazyčná řečová komunikace	2130
J09/98:1 7900002	Doc. K. Paulík	Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu	2165
J09/98:1 7900000 2	Doc. V. Novák	Modelování složitějších systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí	15755
J09/98:1 7310000 1	Prof. J. Močkoř	Algebraické struktury v teorii čísel	3230
J09/98:1 7310000 2	Prof. V. Kříž	Geografické a ekologické změny prostředí a struktur průmyslových krajín	5575
J09/98:1 7310000 3	Doc. D. Dvořák	Procesy na povrchu pevných látek	3710
J09/98:1 7310000 4	Doc. E. Mechlová	Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, speciálně učitelů přírodních věd a technické výchovy	3705
J09/98:1 7450000 1	Doc. H. Kantorková	Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století	5220
J09/98:1 7110000 1	Doc. Z. Jiráček	Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace Sm regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínek životního a pracovního prostředí	2025

Významným finančním zdrojem na podporu rozvoje vzdělávacích aktivit na OU jsou prostředky získané z Fondu rozvoje vysokých škol (FRVŠ). Z hlediska financování byl rok 1998 velmi nepříznivý, neboť po stagnaci v letech 1995-1997 došlo k snížení finanční dotace Fondu z 200 mil. na 140 mil. To se projevilo u naší univerzity propadem z 3,7 mil. Kč v roce 1997 na 1,5 mil. Kč v roce 1998. Prostředky FRVŠ získané v roce 1998 jednotlivými fakultami jsou uvedeny v grafu č. 2.

Za období 1992-1998 bylo pracovišti OU podáno do FRVŠ 205 projektů, schváleno 83 (úspěšnost 40,5 %) a získána finanční podpora 17 881 tis. Kč, což činí 1,5 % rozdělené částky mezi všechny vysoké školy ČR ve sledovaném období. Průměrná částka na projekt činila 215 tis. Kč. Co do úspěšnosti zaujímáme mezi českými vysokými školami 14. místo. Tabulka č. 3 ukazuje, jak byly získávány prostředky jednotlivými subjekty OU za poslední čtyři roky.

Tabulka č. 3: Prostředky FRVŠ (v tis. Kč) získané jednotlivými subjekty OU v období 1995-1998

	FF	PdF	PřF	ZsF	Ostatní útvary	OU celkem
1995	425	283	110	0	1550	2368
1996	140	1276	1732	0	0	3148
1997	891	1216	886	795	0	3788
1998	254	74	595	364	253	1540

V roce 1998 se uskutečnil třetí ročník interní grantové soutěže (IGS). Celková částka 500 tis. Kč byla rozdělena mezi 20 nových a 4 pokračující projekty. Rozdělení prostředků dle fakult je uvedeno v tabulce č.4.

Tabulka č. 4: Interní grantová soutěž (IGS)

	FF	PdF	PřF	ZsF
počet nově podaných projektů	3	24	14	5

počet finančně podpořených projektů	2	9	6	3
pokračující projekty z roku 1997	1	0	1	2
získané fin. prostředky (tis. Kč)	90	140	210	69

Významným měřítkem tvůrčí aktivity je rovněž publikační činnost. Přehled dle jednotlivých fakult uvádí tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Přehled publikační činnosti OU v roce 1998

	FF	PdF	PřF	ZsF	OU celkem
zahraniční odborná periodika	35	12	36	10	93
česká odborná periodika	123	126	63	48	360
monografie (statě)	11	3	8	3	25
přísp. na zahr. konferencích	53	21	41	7	122
přísp. na domácích konferencích	48	76	55	72	251
učební texty	12	5	8	1	26
publikace celkem	282	243	211	141	877

V porovnání s předchozími roky došlo k žádoucímu poklesu ve vydávání vlastních učebních textů a nárůstu publikací v odborných periodikách, zejména zahraničních.

Z hlediska zlepšení servisu pro vědu a výzkum na OU v roce 1998 bylo významné dokončení výstavby nové univerzitní knihovny a otevření dvou nových studoven (PřF a PdF), jakož i další rozšíření přístupu pracovišť OU k INTERNETU.

Rok 1998 přinesl pokrok v náběhové fázi budování Vědecko-technologického parku Ostrava, a.s., v němž je OU angažována. Konkurzem bylo obsazeno místo výkonného ředitele a Magistrát města Olomouce přistoupil na výkup pozemků budoucího areálu. Rovněž byla podána přihláška do programu státní podpory PARK 1999. O vstup do parku již projevil zájem domácí i zahraniční firmy. Na úrovni OU byl zpracován záměr, který nabízí pronájem nevyužitých prostor a učeben, služby, konzultační, překladatelskou a poradenskou činnost.

V souvislosti s úmrtím prorektorky pro zahraniční styky došlo k reorganizaci oddělení pro zahraniční styky, které přešlo do kompetence prorektora pro vědu a výzkum. Závěrem roku bylo vytvořeno Grantové a zahraniční oddělení OU.

Toto oddělení připravilo pro prezentaci OU v zahraničí přehled zaměření vědecké a tvůrčí umělecké činnosti jednotlivých pracovišť OU v reprezentativní formě s názvem "The Overview of Departments".

V roce 1998 byl zaznamenán nárůst zapojení studentů OU do vědecké a tvůrčí umělecké činnosti. Všechny fakulty OU organizovaly studentskou vědeckou konferenci (PřF a FF s mezinárodní účastí). Studenti jsou začleňováni do vědeckých týmů řešících grantové projekty.

V roce 1998 se uskutečnila celá řada konferencí a pracovních setkání za odborného i organizačního přispění pracovníků OU. Výčet těch nejvýznamnějších je uveden níže.

Z hlediska mezinárodní prestiže OU a ohlasu byla nejvýznamnější konference European Dimensions in Training and Practice of Social Professions Ostrava ve dnech 28.-31.8. 1998. Hlavní organizační podíl patřil Zdravotně sociální fakultě.

Významné mezinárodní a celostátní konference pořádané OU v roce 1998:

- European Dimensions in Training and Practice of Social Professions Ostrava 28.-31. 8. 1998
- Evropská dimenze v geografickém vzdělávání Ostrava 25.-26. 3. 1998
- 8. ročník mezinárodní matematické soutěže o cenu Vojtěcha Jarníka Ostrava 1. 4. 1998
- Mezinárodní konference didaktiků chemie Ostrava-Trojanovice 1.-3. 12. 1998
- Mezinárodní slovenský a český kalorimetrický seminář 1998, Vyšná Boca, Nízke Tatry 25.-28. 5. 1998
- 4. ročník konference středoškolských profesorů matematiky a informatiky Ostrava 3. 2. 1998
- Mezinárodní seminář didaktiků Tělesné výchovy, Ostrava duben 1998
- Mezinárodní konference JANAČKIANA '98, Ostrava červen 1998
- Česko-polsko-ukrajinská pedagogická konference, Ostrava září 1998
- Česko-polsko-slovenská konference "Profesiografie a profesiografické metody", Ostrava prosinec 1998
- Ruský jazyk v sféře biznessu, Ostrava 29.-30. 9. 1998

Jak již bylo uvedeno výše, došlo v závěru roku 1998 ke sloučení referátu pro vědu a výzkum s referátem pro zahraniční styky. Přehled aktivit OU v oblasti zahraničních styků shrnuje tabulka č. 6.

Nejvýznamnější aktivitou Ostravské univerzity v oblasti zahraniční spolupráce se zeměmi EU je zapojení do programu ERASMUS. V rámci institucionální smlouvy bylo uzavřeno 30 bilaterálních smluv se zahraničními partnery a získána částka 46 920 ECU pro zajištění aktivit pedagogů a 53 872 ECU pro zajištění studentských mobilit pro akademický rok 1998/1999. V období září až prosinec 1998 vyjelo v rámci programu SOCRATES 6 pedagogů a 8 studentů. Pro akademický rok 1998/1999 je plánován výjezd 52 pedagogů a 33 studentů.

Pro OU má význam rovněž zapojení do programu TEMPUS, kde v současné době běží tři projekty. Dále se pracoviště OU zapojila do programů CEEPUS, AKTION, EU COST a LEONARDO.

Ostravskou univerzitu navštívila v roce 1998 řada významných osobností. Vědecká rada OU udělila na svém slavnostním zasedání 6. června 1998 čestný doktorát významnému matematikovi prof. Lofti A. Zadehovi z Univerzity v Berkeley (USA).

V roce 1998 byla uzavřena na celouniverzitní úrovni smlouva o spolupráci s Univerzitou I. Franko ve Lvově. V rámci této smlouvy byla zahájena spolupráce v oblasti geografických věd a historie.

K reprezentaci OU v zahraničí přispívá rovněž bohatá umělecká činnost pracovišť Pedagogické fakulty zahrnující řadu výstav a koncertních turné.

Tabulka č. 6: Přehled zahraniční spolupráce OU v roce 1998

	FF	PdF	PřF	ZsF	OU celkem
aktivní účast na konferencích v zahr.	53	36	35	5	129
krátkodobé studijní pobyty (do 10 dnů)	20	18	57	28	123
zahr. studijní pobyty nad 10 dnů	15	6	10	4	35
výjezdy studentů	6	45	9	2	62
zahr. hostující profesoři	45	37	15	5	102
konference na OU s mezinár. účastí	2	7	3	1	13
zahraniční granty (počet)	1	2	7	0	10

Hospodaření

Ing. Ladislav Kudela

Minulý rok byl dalším významným rokem v rozvoji Ostravské univerzity, ve kterém jsme si připomněli osmé výročí založení Ostravské univerzity a v září uplynulo 45 let od založení Pedagogického institutu, jenž se stal později jako Pedagogická fakulta základem Ostravské univerzity.

Přípisem čj. 12335/98-33 ze dne 5.2.1998 nám byl na základě zákona č. 348/97 Sb. o státním rozpočtu na rok 1998 a dle základních principů rozpočtu na rok 1998, schválených vedením MŠMT a projednaných v Reprezentační komisi složené ze zástupců Rady vysokých škol, České konference rektorů, Klubu kvestorů a MŠMT předložen rozpis rozpočtu neinvestičních výdajů (dále NIV). Závaznými ukazateli rozpočtu k výše uvedenému datu byly:

příspěvek příspěvkové organizaci	165 825 000 Kč
z toho limit mzdových nákladů	80 106 000 Kč
z toho - prostředky na platy	77 075 000 Kč
- OON	3 031 000 Kč
počet zaměstnanců	521

Dodržení závazných ukazatelů se posuzovalo k 31. 12. 1998 s tím, že v průběhu roku mohlo MŠMT jednotlivým vysokým školám (VŠ) ukazatele na jejich žádost a po projednání měnit tak, aby celkové ukazatele na VŠ celkem zůstaly dodrženy.

V porovnání se vstupními údaji roku 1997 se u NIV jednalo o pokles v absolutní hodnotě o 1,05 % a u limitu mzdových nákladů o nárůst 0,35 %. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, na to, že průměrná míra inflace byla 10,7 %, na to že v průběhu roku byly výrazně zdraženy některé položky, jenž jsou nedílnou součástí provozu školy, se celková finanční situace jevila velice negativně.

K výše uvedenému se v průběhu loňského roku přidaly i změny vnějšího a vnitřního ekonomického prostředí, které měly nedobrou vliv i na naše hospodaření.

V průběhu roku došlo k pěti úpravám rozpočtu, kdy se ve všech případech jednalo o účelové prostředky.

Mimořádně, po opakovaných žádostech, se podařilo zabezpečit z fondu vzdělávací politiky pro ZSF prostředky ve výši 600 tis. Kč a z fondu celorezortních aktivit prostředky ve výši 100 tis. Kč pro zavádění kreditního systému a rozvoj počítačové sítě.

Největší část prostředků byla vynaložena na mzdy a odvody a na zajištění vlastního provozu školy, v němž se promítají zejména neustále se zvyšující platby za všechny druhy energií (7 525 tis. Kč), nájmy, poštovní a telefonní služby (3 280 tis. Kč), dále za materiál pro výuku i provoz (6 733 tis. Kč).

Velká část prostředků je každoročně věnována opravám a údržbě budov, v roce 1998 to bylo 7 168 tis. Kč, což představuje výrazný nárůst proti roku 1997, zvyšovala se i částka věnovaná na opravy přístrojové techniky, což činilo 1 721 tis. Kč, přičemž upgrade počítačového vybavení představovalo dalších 2 055 tis. Kč.

Velká část neinvestičních prostředků byla věnována na prvotní vybavení investičních akcí (knihovna, fyziologie) z účelově určených prostředků ve výši 1 426 tis. Kč (úprava č. 1) a 1 144 tis. Kč (úprava č. 5), a dále na nákup vybavení pro nově získané objekty Ostravské univerzity, příp. obnovu stávajícího vybavení. Celkově tak bylo nakoupeno DHM za 18 421 tis. Kč.

Na knihy a časopisy bylo vynaloženo 1 843 tis. Kč.

Na nájmy pronajatých prostor vynaložila Ostravská univerzita v roce 1998 částku 5 119 tis. Kč.

Největší podíl v tom tvoří nájemné tělocvičných areálů. Část nájmu za pronájem ZSF v Ostravě-Porubě se snížila přesídlením fakulty do objektu na ul. Fr. Šrámka, další část nájmu za prostory pronajaté pro knihovnu by měla odpadnout díky postavení nového objektu univerzitní knihovny. Poměrně velká část byla vynaložena na služby informačního centra Ostravské univerzity včetně zajištění služeb CESNET.

Na cestovní náklady vynaložila Ostravská univerzita v rámci hlavní činnosti v tuzemsku 1 402 tis. Kč, na zahraniční pracovní cesty v hlavní činnosti vynaložila 936 tis. Kč z příspěvku NIV.

Postup a realizace investičních akcí - čerpání prostředků.

Stavba Univerzitní knihovny

S realizací této stavby bylo započato v září 1997.

Zahájení realizace předcházelo vyřízení části parcely dotčené výstavbou, která byla majetkem MĚSTA Ostravy a dále vyřešení objektu POLICIE Bráfova 5 včetně garáže, která byla určena v projektu stavby k demolici.

Po schválení zpracovaného Stavebního záměru na MŠMT, byla zajištěna projektová dokumentace jak vlastní novostavby, tak interiéru nové Univerzitní knihovny. Dodavatel projektu i dodavatel stavby byli vybráni na základě výběrového řízení veřejné obchodní soutěže. Projekt zpracoval TECHNOPROJEKT a.s. Ostrava a stavbu zhotovila a.s. UNIPS Ostrava.

Doba výstavby včetně vnitřního vybavení knihovny trvala 11 měsíců.

Kolaudačním rozhodnutím č. 882/98 ze dne 9.11.1998, s nabytím právní moci dnem 11.11.1998, bylo povoleno Úřadem městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz, odborem výstavby vodního hospodářství, zemědělství a lesů užívání k trvalému provozu.

Rozpočtový náklad stavby ve výši 53 mil. investičních prostředků zahrnuje předprojektovou a projektovou přípravu, vlastní realizaci stavby, počítačové vybavení a ostatní investice investora.

Prvotní vybavení, tj. nábytek, zařizovací předměty, informační systémy apod. bylo zajištěno a uhrazeno z neinvestičních výdajů MŠMT ve výši 9 mil. Kč.,

Stavba Rekonstrukce objektu pro katedru fyziologie v Ostravě-Zábřehu

Před zahájením realizace této stavby bylo nutno vyřešit legislativu, což v daném případě znamenalo "pokus o převod majetku z Fakultní nemocnice s poliklinikou na OU" nebo alespoň předložení dlouhodobé smlouvy o bezplatné výpůjčce objektu neurochirurgie a neurologie na MŠMT, aby bylo vůbec povoleno vkládat finanční prostředky do cizího majetku.

Objekt fyziologie je sestaven z pěti budov "A" až "E".

Rekonstrukce započala v září 1997 a ukončena byla v září 1998. Doba výstavby 12 měsíců.

Po schválení stavebního záměru na MŠMT byla zpracována projektová dokumentace a následně, po získání stavebního povolení zahájena realizace. Na zpracovatele projektové dokumentace a zhotovitele stavby byla vyhlášena obchodní veřejná soutěž.

Stavba byla zkolaudována a Úřadem městského obvodu Vítkovice vydáno Kolaudační rozhodnutí č. 266/98 ze dne 11. 11. 1998, s nabytím právní moci dnem 1. 12. 1998.

Investiční náklady stavby byly dosud uhrazeny ve výši 44 mil. Kč. Koncem roku 1998 bylo dodatečně požadováno po MŠMT zvýšení nákladů stavby o cca 1 mil. Kč na nepředvídané práce. Tyto práce vznikly postupným odkrýváním částí stávajícího stavu objektů, kdy byl teprve zjišťován velmi špatný technický stav, prokazatelně prováděním nekvalitní údržbou předchozím uživatelem.

Pro objekt fyziologie "A" až "E" byly rovněž zajištěny neinvestiční prostředky z MŠMT na prvotní vybavení ve výši 3,5 mil. Kč. V posledním měsíci bylo dodatečně zajištěno pro katedru rehabilitace vybavení k výuce této katedry rovněž v objektu fyziologie. Původně se s touto katedrou do objektu fyziologie nepočítalo. Jedná se o navýšení 1,2 mil. Kč.

Stavba Rekonstrukce oborových studoven v objektech E, A, B a rozvody tepla v areálu na Bráfově ulici

Stavba byla zahájena v červnu 1997 a ukončena v červnu 1998. Zde nastalo etapové ukončení stavby. Tato strategie se dohodla se stavebním úřadem během realizace.

Čerpání NIV za rok 1998 (v tis. Kč)

	NIV-MP(VŠ)	MP (VŠ+VaV)	NIV-MP VaV
FF	11937	20715	1185
PdF	14206	24813	164
PřF	10146	18224	1375
ZsF	3613	5241	-
rektorát	69396	15820	818
celkem	109298	84813	3542

Etapové ukončení bylo následující:

- studovna "E" Rozhodnutím č. 955/97 z 15.12.1997,
- rozvody tepla v areálu (mimo Univerzitní knihovnu) Rozhodnutím č. 983/97 z 22.12.1997,
- ostatní stavba - studovna "A" a "B" Rozhodnutím č. 462/98 z 27.6.1998.

Investiční rozpočtové náklady, tj. projektová příprava, realizace stavebních objektů, technologických souborů, počítačového vybavení a ostatních investic činily 7,5 mil. Kč.

Pro oborové studovny byly zajištěny na MŠMT účelově neinvestiční prostředky na prvotní vybavení studoven. Celkem se jednalo o 620 tis. Kč, tj. cca 200 tis. na každou studovnu.

Příjmy v hlavní činnosti (v Kč)

FF	1,715 573
PdF	1,917 763
PřF	853 222
ZsF	452 129
rektorát	720 470
celkem	5,659 157

Druhá polovina roku byla poznamenána mimo jiné pracemi na vnitřním mzdovém předpise a na předpise o hospodaření OU v nových podmínkách, na základě platnosti zákona č. 111/98 o vysokých školách. I přes tyto skutečnosti se Ostravská univerzita vyrovnala se svými úkoly pro rok 1998.

Vědecká rada Ostravské univerzity

1. **Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.**, rektor OU
2. **Doc. RNDr. Alena Lukášová, CSc.**, prorektorka pro rozvoj a informatizaci
3. **Doc. PhDr. Iva Pýchová, CSc.**, prorektorka pro zahraniční styky (do 10.11.98)
4. **Doc. Ing. Petr Pánek CSc.**, prorektor pro vědu a výzkum
5. **Doc. Ing. RNDr. Ivan Křivý, CSc.**, děkan PŘF OU
6. **Prof. RNDr. Karel Kapoun, CSc.**, děkan PdF OU
7. **Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.**, děkan ZSF OU
8. **Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.**, děkan FF OU
9. **Prof. Lumír Pivovarský**, katedra hudební výchovy, PdF OU
10. **Prof. PhDr. Lumír Ries, CSc.**, Ústav pro svobodné alternativní školství, PdF OU
11. **Prof. MUDr. Rajko Doleček, DrSc.**, FNŠP
12. **Doc. MUDr. Milan Grundmann, CSc.**, FNŠP
13. **MUDr. Jaroslav Lux**, ředitel FNŠP
14. **Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.**, katedra bohemistiky, FF OU
15. **Prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.**, ved. katedry polonistiky, FF OU
16. **Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.**, ved. katedry historie, FF OU
17. **Prof. RNDr. Jaroslav Ašmera, CSc.**, ved. katedry biologie, PŘF OU
18. **Prof. RNDr. Josef Vondřejc, CSc.**, katedra biologie, PŘF OU
19. **Prof. Dr hab. Alexander Ablamowiz**, katedra romanistiky, FF OU
20. **Prof. PhDr. Jan Šabršula, DrSc.**, katedra romanistiky, FF OU
21. **Doc. ThDr. Tomáš Novotný**, katedra filosofie, FF OU
22. **Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc.**, rektor VŠB-TU, tř. 17. Listopadu, 708 33 O-Poruba
23. **Prof. Ing. Miroslav Nejezchleba, CSc.**, děkan EkF VŠB-TU, Sokolská 33, Ostrava 1
24. **Prof. PhDr. Stanislav Jelínek, CSc.**, katedra lingvodidaktiky, PdF UK, M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1
25. **Mgr. Libor Tomica**, ved. oblastní redakce ČTK, Dr. Šmerala 2, 729 84 Mor. Ostrava
26. **JUDr. František Kaleta**, personál. ředitel NH, a.s., Vratimovská ul., 707 02 Ostrava
27. **PhDr. Svatopluk Aniol**, personální ředitel a.s. Vítkovice, Ruská ul., 706 02 O-Vítkovice
28. **Ing. Ludvík Kopel**, ředitel ČSOB, pobočka Ostrava, Hollarova 5, 702 37 Ostrava 1
29. **Doc. Ing. Václav Vinš, CSc.**, odbor vysokoškolské vzdělávání MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1
30. **Ing. František Zmeškal**, Hlavní tř. 568, 708 00 Ostrava-Poruba
31. **Prof. RNDr. Václav J. Havel, DrSc.**, Ústav matematiky, FEI VUT, Technická 8, 616 00 Brno
32. **Doc. PhDr. František Vrhel, CSc.**, děkan FF UK, nám. J. Palacha 2, 116 38 Praha 1
33. **Prof. Dr hab. Jerzy Pospiech**, Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 48, 45-052, Opole, Polsko
34. **Ing. Milan Adámek**, městský obvod Mor. Ostrava a Přívoz, Prokešovo nám. 8, 729 29 Mor. Ostrava
35. **Ing. Svat' a Nesit, OKD, a.s.**, Prokešovo nám. 6, 728 30 Mor. Ostrava
36. **Doc. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.**, Obchodně podnikatelská fakulta, Slezská univerzita, Univerzitní nám. 76, 733 40 Karviná
37. **Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.**, prorektor pro studium OU do 28. 2. 1998
38. **Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.**, FF OU
39. **Prof. Rudolf Bernatík**, PdF OU
40. **Doc. RNDr. Květoslav Burian, CSc.**, prorektor pro studium od 1.3.1998

AKADEMICKÝ SENÁT Ostravské univerzity

Mgr. Lubomír Müller, CSc.

Práce Senátu v uplynulém roce se soustředila na dva významné úkoly. Zavedení jednotného celouniverzitního kreditního systému studia a implementaci nového VŠ zákona do vnitřních předpisů univerzity. Senát také prošel několika personálními změnami. Celkem se uskutečnilo 7 řádných a jedno mimořádné zasedání s průměrnou účastí 69 %. Přitom lze konstatovat, že rozhodující podíl na absenci měli senátoři zastupující studentskou obec. Vyjímkou byl Antonín Balnar, student PŘF, který se zúčastňoval téměř pravidelně všech zasedání. Rovněž jeho činnost ve Studentské komoře Rady vysokých škol, kde od počátku roku 1998 působil jako zástupce Senátu namísto Libora Vajdy, který ukončil studium, bylo hodnoceno velmi kladně. Senát začal pracovat v roce 1998 ve stejném složení jako roku minulého. Na svém lednovém zasedání zvolil do Studentské komory RVŠ A. Balnara a seznámil se z návrhem "Zásad pro rozdělování státního příspěvku na rok 1998 pro provoz školy", pokračujících investičních akcích a jejich případné dislokaci. V únoru pak schválil nově jmenované prorektory. Současně byl schválen i rozpočet OU na rok 1998. Na závěr této schůze, pak předseda AS OU doc. Mgr. Jan Grossmann oznámil svou rezignaci jak na funkci předsedy, tak i člena AS OU. Další, tedy dubnové zasedání AS OU pak vyhlásilo doplňující volby na PdF do komory akademických pracovníků AS OU za odstoupivšího doc. Mgr. J. Grossmanna. Taktéž bylo schváleno složení nové Vědecké rady OU a schválen "Rozbor hospodářské činnosti za rok 1997 na OU". Na svém květnovém zasedání, kterého se již zúčastnil 18. května zvolený prof. Rudolf Bernatík za PdF, Senát schválil zřízení "Centra informačních a poradenských služeb OU". Na tomto zasedání byl také schválen jeden z nejdůležitějších dokumentů pro další činnost OU, a to "Zásady jednotného kreditního systému studia na OU". Nový akademický rok zahájil Senát na svém zářijovém zasedání, kde vyhlásil i doplňující volby do Studentské komory AS OU. V měsíci říjnu pak v souvislosti s připravovaným otevřením nových oborových studoven i nové budovy Univerzitní knihovny Senát schválil nový "Knihovní řád Univerzitní knihovny Ostravské univerzity". Taktéž delegoval studentku J. Havlíkovou z PdF na zasedání celorepublikového Studentského sněmu. Proběhla také volba nového předsedy AS OU. Byl zvolen prof. Rudolf Bernatík, který se pak na dalším řádném zasedání 16. listopadu ujal funkce. Na tomto listopadovém zasedání rezignoval na své členství v AS OU doc. RNDr. Milan Paštéka, CSc., z Přírodovědecké fakulty. Senát proto ještě na tomto zasedání vyhlásil na PŘF doplňující volby do AS OU. Nejdůležitější však bylo, vzhledem k přijetí nového VŠ zákona Parlamentem ČR, předložení nového "Statutu OU a předpisů souvisejících", které byly na mimořádném zasedání AS OU dne 23. 11. 1998 schváleny. Základní poslání AS OU vyplývající z platného VŠ zákona, ze Statutu AS OU a Statutu OU bylo tedy plněno. Členové AS OU dostávali v písemné podobě pravidelně veškeré podklady o krocích a záměrech Rektorátu, o ekonomické situaci a výsledcích hospodaření. Na základě těchto a svých vlastních informací interpelovali rektora, který se zasedání pravidelně účastnil, stejně jako prorektory, kvestora a ředitelku Univerzitní knihovny OU. Spolupráci akademických funkcionářů OU s AS OU v roce 1998 je možno označit jako věcnou a korektní.

Centrum informačních technologií

Mgr. Martin Malčík

Rok 1998 byl pro Centrum informačních technologií rokem realizací velkých technických projektů. Centrum řešilo kontinuálně v návaznosti na uplynulá léta řadu úkolů, jejichž podstata je dlouhodobá, mj. budování a správy počítačových sítí, napojení sítí do projektu TEN-34 a provoz informačních systémů.

Hlavní pozornost a úsilí pracovníků centra v roce 1998 byla však upřena na implementaci nového informačního systému budovaného k potřebám provozu studijní agendy univerzity - projektu STUDENT. Byl zajištěn výběr a instalace nového serveru a databázového nástroje pro zavedení agendy, a také výběr samotného informačního systému. Vzhledem k tomu, že k realizaci projektu byla k dispozici velmi krátká doba a systém tak nebylo možné zavést standardním postupem (projekt systému, výběr dodavatele, úpravy, školení, bezpečnostní politika, atd.), díky použití netradičních metod, za nadšené spolupráce všech zúčastněných a s velkou podporou zainteresovaných akademických funkcionářů bylo na konci roku konstatováno úspěšné plnění časového harmonogramu a dosažení pokročilé fáze zavádění projektu, kterým bylo plnění informačního systému daty.

Centrum informačních technologií bylo v roce 1998 nositelem řady infrastrukturních projektů Fondu rozvoje vysokých škol MŠMT a programu INFRA v celkové výši 6,5 mil. Kč s tím, že při řešení jiných projektů bylo centrum také spoluřešitelem. Tyto investice spolu s vlastními příspěvky univerzity umožnily přípravu vybudování páteří a mnoha lokálních infrastruktur počítačových sítí univerzity, zavedení nového systému zálohování, realizaci nových připojení budov univerzity, posílení vybavenosti sítí servery, apod.. Zprovoznění nových zařízení přineslo s vyššími technickými možnostmi i větší pracovní zatížení všech zaměstnanců centra, jejichž počet se zvýšil proti roku 1997 o jednoho pracovníka na celkový počet dvaceti zaměstnanců. Výrazným přínosem bylo pro centrum provádění pomocných činností pracovníky vykonávajícími v CIT civilní službu.

Informační systémy

Útvar informačních systémů CIT měl v roce 1998 čtyři zaměstnance a zajišťoval velké množství odborných činností v těchto oblastech:

1. Správa a aktualizace knihovního informačního systému TINLIB. Z prostředků grantu poskytnutého MŠMT bylo zakoupeno, nainstalováno a zprovozněno WWW rozhraní systému - TINWEB. Uživatelům tak byl poskytnut jednoduchý a pohodlný nástroj pro vyhledávání v katalozích Univerzitní knihovny a v mnoha dalších informačních zdrojích knihoven používající stejný systém na rozhraní WWW.
2. Zajištění provozu současné studijní agendy, sběr a prezentace dat k potřebám Ústavu pro informace ve vzdělávání, sběr výsledků vědecko-výzkumné činnosti dle metodiky Rady vlády ČR pro výzkum a vývoj a jejich vkládání do registru informací.
3. V srpnu 1998 byla provedena instalace aplikace ORACLE pro vytvoření databázové struktury studijní agendy STUDENT. Poté proběhlo vkládání záznamů o více než 3 500 vyučovaných předmětech, v listopadu a prosinci byly záznamy vyučovaných předmětů rozšířeny o anotace a další údaje a s tím souběžně probíhaly kontroly a korekce vkládaných dat. Na konci roku proběhla transformace záznamů asi 2 700 studentů ze staré studijní agendy do nové a zároveň probíhala školení budoucích uživatelů systému agendy.
4. Plně se rozvinuly práce na interním systému univerzitních informací WWW. Došlo k rozdělení kompetencí v oblasti tvorby stránek na jednotlivé organizační jednotky s tím, že technickou podporu a školení stále zajišťuje CIT. Přes některé přetrvávající nedostatky se WWW stránky univerzity staly nejdostupnějším a nejkompaktnějším informačním médiem.
5. Byl zahájen testovací provoz nového CD-ROM serveru Ultra*Net. Tento systém s kapacitou více než 200 datových CD-ROM mj. umožní:
 - rychlý přístup k jednotlivým CD-ROM z kteréhokoliv místa počítačové sítě univerzity,
 - současný přístup k jedinému zdroji poskytnutý více uživatelům ve stejný čas,
 - jednoduchý přístup pro uživatele a snadnou administraci pro správce.

Počítačové sítě univerzity

1. Strukturovaná kabeláž

V realizaci vnitřních počítačových univerzitních sítí bylo dosaženo zlepšení v mnoha oblastech. Byly provedeny kompletní rekonstrukce počítačových sítí v budovách přírodovědecké a pedagogické fakulty, částečné rekonstrukce sítí v budovách filozofické a zdravotně-sociální fakulty. V rámci rekonstrukcí bylo instalováno asi 300 nových zásuvek RJ-45 s UTP porty. Přibližně 85% počítačů instalovaných na univerzitě je připojeno na switchovaném 10Mb nebo 100Mb Ethernetu.

2. Spojení mezi budovami

Po dokončení optické trasy budované z VŠB-TUO (předpokládaný termín - duben 1999) a po zprovoznění technologie ATM 155Mb/s dojde k plnohodnotnému připojení univerzitní sítě do projektu TEN-34 a později do

TEN-155. V říjnu 1998 byla dokončena výstavba optické trasy mezi CIT a budovou rektorátu, což výrazně zlepšilo možnosti lokální sítě v budově rektorátu a umožnilo také spojení telefonních ústředí univerzity do jednotné sítě. Do sítě univerzity byly pomocí mikrovlnného spoje připojeny budovy přírodovědecké fakulty v Ostravě-Hladnově a budova zdravotně-sociální fakulty v Ostravě-Mariánských Horách. Velmi rychlým pevným okruhem SPT TELECOM a.s. byla do sítě připojena také budova filozofické fakulty v Ostravě-Mariánských Horách.

3. Servery

Do strojového parku univerzitních sítí byl zapojen dvouprocesorový server Origin200 a pracovní stanice O2 Silicon Graphics, nový server IBM pro Ultra*Net a několik nových serverů pro aplikaci Novell.

4. Zálohování

Pro nový systém zálohování dat byla zakoupena a zprovozněna automatická magnetopásková knihovna Exabyte210 s kapacitou 320GB. Pravidelně jsou tak nyní zálohovány významné servery, ekonomické informační systémy a agendy studijního informačního systému. Zálohovací pásy jsou pro případ požáru také umístěny v různých budovách univerzity.

5. Diskové pole

Pro urychlení systému Ultra*Net a k provozování databází studijní agendy STUDENT bylo zakoupeno a nainstalováno sdílené rozšiřitelné diskové pole CMD TECH CRD-5500 RAID se současnou kapacitou 100GB a čtyřmi UltraFast/Wide SCSI hostovskými kanály.

6. K zpřístupnění univerzitní sítě z veřejných sítí bylo zprovozněno modemové pole, které slouží k realizaci modemových připojení studentů a zaměstnanců z jiných sítí do sítí univerzity a k využití všech služeb, které univerzitní síť poskytuje.

Telefony

Budování vlastní telekomunikační sítě založené na vzájemně propojených pobočkových ústřednách SIEMENS HICOM 300 (obr. č. 2.) bylo v uplynulém roce dokončeno. Telefonní ústředny v budovách A, B, C, D, E, CIT a v budově rektorátu byly vzájemně propojeny a vznikl tak interní linkový systém.

Zprovozněním telefonní ústředny byly také nainstalovány hlasové schránky VoiceMail, které poté byly poskytnuty k využití 60 telefonním účastníkům.

Průběžně probíhá zavádění systému umožňujícího tarifkaci soukromých telefonních hovorů provedených zaměstnanci z telefonních linek univerzity. Ve zkušebním provozu je systém využívání osobních oprávnění k ovládní služeb telefonních ústředí pomocí PIN kódů, který mj. umožní identifikaci a následnou tarifkaci soukromých telefonních hovorů.

Byla provedena reorganizace univerzitních telefonních čísel v telefonním seznamu SPT TELECOM a.s., byly vydány prozatímní telefonní seznamy účastnických stanic a konečně vydání telefonního seznamu univerzity je připravováno.

Počítače

V roce 1998 bylo zakoupeno a zprovozněno více než 100 nových počítačů typu PC s odpovídajícím počtem souvisejících zařízení, tj. tiskárnami, skenery s tím, že z uvedených počítačů je připojeno do počítačových sítí asi 95 %. Přibližně 100 používaných počítačů bylo technicky zdokonaleno tzv. upgradem na počítače vybavené procesorem Intel Pentium II. Procesem technického zdokonalení prošla také většina počítačových učeben. Celkový počet počítačů typu PC připojených do počítačových sítí OU se tak zvýšil na 500.

Software

V uplynulém roce proběhla centrální evidence software dostupného na univerzitě, průběžně je zajišťován nákup multilicencí a jsou prováděna hlášení o množství a typech nainstalovaného software. Na veřejně přístupných stanicích a na serverech byla zavedena taková bezpečnostní politika, která znemožňuje instalaci a spuštění nelegalizovaného software.

Ediční středisko

Ediční středisko CIT zajišťovalo kopírování větších nákladů, zhotovování brožur, skript a jejich vazby. Na kopírovacích strojích bylo vytištěno přes 700 tisíc kopií formátu A4, což představuje přibližně náklad 28 tisíc skript a různých brožur. Ediční středisko bylo průběžně vybavováno novou, technicky vyspělejší technikou, mj. novým, vysoce výkonným kopírovacím strojem.

Audiovizuální centrum

Audiovizuální centrum CIT spolupracovalo na mnoha společných projektech s katedrami chemie, pedagogiky, výtvarné výchovy, hudební výchovy, zajišťovalo také natáčení a zpracování záznamů většiny společenských akcí pořádaných univerzitou. Centrum provádělo také ozvučení všech oficiálních i společenských akcí univerzity. V

rámci koncepce postupné digitalizace audiovizuálních záznamů byl zahájen provoz počítačové digitální audiovizuální střížny a probíhá její postupné vybavování technikou.

Školící středisko

Centrum informačních technologií provozuje pro potřeby školení zaměstnanců univerzity vlastní školící středisko vybudované koncem roku 1996. Pracoviště je vybaveno osmi počítači a probíhá zde nejen školení uživatelů, ale také některé prezentační akce nových softwarových aplikací. V roce 1998 bylo ve výukových kursech software různých druhů proškoleny více než 220 osob.

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA

Mgr. Jana Trávníčková

Čerpání dotace na nákup knihovního fondu v roce 1998

	FF	PdF	PřF	ZsF	Studovna rektorát	Celkem
knihy	196 856	215 151	214 458	107 604	234 478	968 547
časopisy	433 029	366 486	435 356	19 369	139 704	1 393 946
celkem	629 885	581 637	649 814	126 973	374 182	2 362 492

Srovnání finančních prostředků na nákup knižního fondu

	1996	1997	1998
finanční prostředky v Kč	1 800 000	1 700 109	2 362 000
počet přírůstků	8 000	5 500	5 286

Prostorové podmínky

V novém akademickém roce byly prostory rozšířeny o nové oborové studovny na Pedagogické fakultě a Přírodovědecké fakultě. Pro Univerzitní knihovnu byla předána nová budova o celkové ploše 1 844 m². Ve studovnách a čítárnách je pro uživatele celkem 106 pracovních míst. Publikace jsou uskladněny na níže uvedených třech místech a v roce 1999 musí být přestěhovány.

1. *sklad archivu OKD Michálkovice*
2. *sklepní prostory Reální*
3. *sklepní prostory Bráfova*

Automatizace knihovnických agend

Univerzitní knihovna OU zpracovává své fondy (publikace a periodika) v automatizovaném knihovnickém systému TINLIB Tento systém byl vybrán v zájmu kompatibility fondů se Státní vědeckou knihovnou, knihovnou Technické univerzity v Ostravě a Národní knihovnou ČR. V systému TINLIB byl proveden upgrade z verze 280 na verzi 290. Očekávaná verze 300 nebyla ve slíbeném termínu dodána, neboť její testování prokázalo neúnosné množství chyb. Opožděná dodávka je avizována na 2. čtvrtletí roku 1999. V univerzitní knihovně se v plném rozsahu používá modul Katalog s bibliografickou databází knihovního fondu. Od začátku roku se provozuje modul Akvizice s evidencí objednávek a faktur. Definice nákladových středisek až na úroveň kateder umožňuje okamžité informace o nákladech na nákup knihovního fondu. Během roku začal pracovat i modul Seriály, shromažďující informace o časopisech a jejich lokaci. Po zprovoznění verze 300 a zavedení čtenářských karet začne plný provoz Výpůjčního protokolu. V létě v UK OU byla provedena retrokatalogizace fondu pro nové oborové studovny na Pedagogické fakultě a Přírodovědecké fakultě. Celkový počet záznamů v TINLIB databázi se zvýšil na 20 000 knihovnických jednotek. Postupně zavádění modulů vyžaduje změnu organizace pracovních postupů. Pro nové pracovníky je zajišťováno základní proškolení v používání nainstalovaného SW, školení na CIT a odborné školení práce v TINLIBu je prováděno interně. V souvislosti s budováním nových oborových studoven a s přípravou na novou budovu UK došlo u HW k nárůstu počtu pracovních stanic o 18.

Nově vytvořené WWW stránky UK OU usnadňují přístup uživatelů ke knihovním informačním zdrojům. Lze přistupovat přes Knihovní informační systém ke katalogu TINLIB volbou přes telnet nebo speciálním prohlížečem TinWeb, který umožňuje prohlížet katalogy i jiných knihoven pracujících na stejné platformě. Informační zdroje na WWW stránkách UK OU integrují přístup do knihoven České republiky, v Evropě, ve světě, knihovnické instituce a jiné zajímavé zdroje ve Státní technické knihovně. Na WWW stránkách jsou rovněž zpřístupněny informace o nových přírůstcích fondu v jednotlivých měsících. V zájmu sledování všech nových trendů a možností jejich aplikací v modelování dalšího rozvoje knihovního informačního systému se účastní správce knihovního informačního systému z CIT všech seminářů a porad vztahujících se ke správě TINLIBu, a také všech seminářů, ze kterých lze čerpat inspirace i zkušenosti k dalšímu rozvoji knihovního informačního systému.

Doplňování a aktualizace knihovnických fondů

Doplňování fondu Univerzitní knihovny se řídí směrnicí rektora č. 9/98 pro doplňování fondu Univerzitní knihovny OU. Nákup probíhá na základě návrhů pedagogů a výběrem publikací z produkce OU jak s tuzemskými (zapsány do fondu Univerzitní knihovny), tak zahraničními partnery (takto získané publikace jsou deponovány na katedrách podle oborů. Přírůstek za rok 1998 činí 5 440 svazků, z toho výměnou bylo získáno 139 svazků, darem 884 svazků. Finanční prostředky jsou čerpány ze 41 % na nákup knih a 59 % na nákup periodik. Při aktualizaci knihovního fondu bylo vyraženo 9 568 svazků, převážně multiplikátů.

Knihovní fond

	1998
počet knihovních jednotek	189 738
počet titulů periodik	354
prostředky pro nákup knihovních jednotek (Kč)	1 530 555
přírůstek knihovních jednotek	5 440

Katalogizace publikací

Nadále jsou všechny knižní přírůstky zpracovávány v knihovnickém informačním systému TINLIB. V roce 1998 bylo zpracováno 5 440 knižních jednotek, celkem od roku 1997 obsahuje elektronický katalog 20 000 knižních jednotek. Toto číslo obsahuje také podíl starších publikací ze studoven (4 324 svazků), které byly rekatalogizovány zkráceným záznamem. To znamená, že publikace, které jsou umístěny v oborových studovnách Pedagogické fakulty, Přírodovědecké fakulty a částečně i Filosofické fakulty jsou obsaženy v katalogu TINLIB. Všechny takto katalogizované knihy je možno vyhledat modulem OPAC v knihovně nebo ve studovnách, nebo pomocí Internetu, případně telnetem z kteréhokoliv počítače připojeného na Internet. Tato možnost je využívána i jinými knihovnami. V půjčovně bylo zřízeno 7 pracovních stanic pro vyhledávání v elektronickém katalogu. Pokračoval tisk katalogizačních lístků pro jmenný čtenářský katalog. Tisk lístkového předmětového katalogu byl koncem roku 1998 ukončen. Nově lze literaturu vyhledávat podle MDT. V polovině roku 1998 byla zahájena katalogizaci časopisů v modulu Seriály. Zpracováno bylo 260 titulů časopisů. Pracovnice katalogizace stále aktualizují a prohlubují znalosti pravidel AACR2 a jejich aplikaci v systému TINLIB, neboť stále dochází k drobným změnám oproti minulým létům. Byly využity všechny možnosti dalšího vzdělávání v této oblasti v CIT OU a SVK Ostrava. V systém TINLIB se přešlo z verze 280 na aktualizovanou verzi 290, což si také vyžádalo důkladné zaškolení a studium. Všechny pracovnice z úseku katalogizace se intenzivně věnují studiu cizích jazyků.

Služby Univerzitní knihovny

V souladu s půjčovním řádem slouží Univerzitní knihovna Ostravské univerzity potřebám vyučujících, zaměstnanců a studentů OU denního i distančního studia, v menší míře i veřejnosti. Její fondy jak knižní, tak časopisecké mají široký záběr vědních oborů zaměřených na potřeby čtyř fakult Ostravské Univerzity. Knihovní fond ve studovně je rozdělen tematicky na přírodovědný, humanitní a jazykovědný a před zimním semestrem byl přestěhován do nových oborových studoven na jednotlivých fakultách. Ve studovnách mohou uživatelé pracovat v Internetu, prohlížet CD-ROM a navíc používat ve studovně Pedagogické fakulty scanner.

Přehled statistických ukazatelů

	1996	1997	1998
výpůjčky celkem	57 263	58 050	64 461
z toho absenční	42 389	41 330	43 280
prezenční	14 874	16 720	21 181
počet uživatelů knihovny	4 490	4 580	4 497
počet návštěv knihovny celkem	66 118	66 121	69 320
meziknihovní výpůjčka	336	287	402
z toho jiné knihovně	33	40	52
z toho z jiné knihovny	280	247	350
mezinárodní výpůjční služba	23	40	35

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování

Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování, který má celouniverzitní charakter, je dislokován v prostorách Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity na ul. Bráfova 7. Jde o vědecké pracoviště, jehož cílem je zejména teoretický výzkum v oblasti fuzzy logiky, neuronových sítí a fuzzy optimalizace. Kromě teoretického výzkumu je součástí naší práce realizace aplikací, a to hlavně v oblasti automatického řízení a konstrukcí modelů na základě principů, které teorie fuzzy logiky nabízí.

Vyvinuli jsme software označený LFLC, který umožňuje ověřovat chování našich modelů a zároveň realizovat zmíněné aplikace. Existují dvě verze - LFLC 1.5, který je napsán v jazyce Borland PASCAL, a nová verze LFLC 2.0, což je objektově orientovaný systém napsaný v jazyce C++ . V roce 1998 byly dokončeny práce na první etapě LFLC 2.0. Ve srovnání s původní verzí LFLC 1.5 jsou zde realizována rozšíření o další typy fuzzy množin, další třídy t-norem, složitější jazykové výrazy obsahující spojky a tzv. Sugeno-Takagi fuzzy pravidla.

V současné době jsou realizovány tři fungující aplikace na fuzzy řízení tavicí hliníkové pece v Kovohutích Brdličná. V přípravě je dále aplikace na fuzzy řízení vzduchotechniky v silničním tunelu.

V roce 1998 pracovali v Ústavu tyto pracovníci (dva z nich mají částečný úvazek):

Doc. Ing. Vilém Novák, DrSc.

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

Doc. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.

RNDr. Renata Smolíková

Ing. David Jedelský

Ing. Antonín Dvořák

Mgr. Dr. Radim Bělohávek

Pracovní kolektiv je poměrně stabilizován a má věkový průměr 36 let. Na podzim odcestovala na dlouhodobé studium do USA RNDr. Renata Smolíková, proto byla pro rok 1999 za ni přijata náhrada, a to doc. Irina Perfilieva, CSc., z Lomonosovovy univerzity v Moskvě. Na jaře 1998 úspěšně obhájil doktorskou disertační práci Mgr. Dr. Radim Bělohávek.

Výsledkem práce ústavu v roce 1998 v teoretické oblasti je 27 publikací (z toho některé byly připraveny už v předchozím roce). Mezi nejdůležitější lze zařadit knihu [17], která by měla vyjít v roce 1999. Práce lze rozdělit do následujících oblastí:

- *Studium fuzzy logiky v užším smyslu.*

Jde o speciální vícehodnotovou logiku, jejímž cílem je poskytnout nástroje pro modelování fenoménu vágnosti. Tato oblast, která představuje hlavní náplň práce Ústavu, je dosti široká a zahrnuje jak speciální formální logickou teorii, tak také hluboké výsledky v oblasti algebry a teorie kategorií.

- *Rozšíření koncepce systémů jazykových popisů jakožto znalostníchází a řídicích strategií a studium dedukce ve fuzzy logice v širším smyslu.*

Tento okruh souvisí s fuzzy logikou v širším smyslu, což je rozšíření fuzzy logiky v užším smyslu zejména směrem k postizení přirozeného lidského uvažování, jehož významným rysem je použití přirozeného jazyka. Práce vztahující se k tomuto okruhu je zejména [10]. Nově se tento problém jeví z pohledu tzv. analýzy pojmové struktury. Fuzzy logika odkrývá možnost definovat na základě získaných dat strukturu, která má charakter struktury pojmů, jejichž význam je zadanými daty vymezen. Získává se tak nástroj k provedení netradiční analýzy dat. Práce vztahující se k této oblasti jsou [3-6].

- *Vývoj speciálních algoritmů pro řešení úloh fuzzy matematického programování a optimalizace včetně využití genetických algoritmů.*

Matematické programování patří k důležitým oborům tzv. teorie operačního výzkumu, který se zabývá řešením různých optimalizačních úloh, které vznikají zejména v ekonomii. Fuzzy matematické programování zahrnuje do těchto úloh vágnost, tj. nabízí možnost použít při jejich formulaci přirozený jazyk a tím je více přiblížit praxi. Naše výsledky v tomto oboru jsou plně srovnatelné se světem.

Kromě hlavního projektu VS 96037 poskytnutého MŠMT, na základě kterého Ústav vznikl, jsme řešili Grant GA ČR 201/96/0985 "Metody učení ve fuzzy expertním systému se zaměřením na rozhodování a řízení", který byl v tomto roce ukončen. Dále jsme spolupracovali na projektu EU COST, Action 15 "Many-valued logic for computer science applications", a byl zahájen projekt česko-japonské spolupráce v rámci programu KONTAKT "Methods for decision support in environment with uncertainty - applications in economics, business and engineering" a programu CEEPUS "Fuzzy logic in fuzzy control", který poskytuje zejména mobilitu mezi několika středoevropskými

univerzitami. V rámci tohoto programu jsme také hostili několik, zejména mladých pracovníků z Maďarska a Rakouska.

Pracovníci Ústavu jsou pravidelnými recenzenty odborných a referátových (Zentralblatt für Mathematik) časopisů, oponenty disertací a habilitačních, popř. jmenovacích řízení. V roce 1998 jsme recenzovali celkem 29 článků do odborných časopisů, oponovali 4 disertace a jedno profesorské jmenování. Přednesli jsme celkem 7 přednášek na zahraničních univerzitách (Španělsko, Řecko, Itálie, Maďarsko, Čína) a 2 přednášky na Masarykově univerzitě v Brně. Také jsme se aktivně zúčastnili několika zahraničních vědeckých konferencí, a to v USA, Turecku, Rusku, Itálii a Slovensku. Někteří pracovníci byli na několikátýdenním studijním pobytu (SRN, Španělsko, Rakousko, Maďarsko). Kromě toho organizujeme v období semestrální výuky seminář z fuzzy modelování, na kterém jsou prezentovány výsledky výzkumu. Tento seminář je otevřený a všichni zájemci jsou srdečně zváni. Program semináře je zveřejněn na našich WEBových stránkách.

Přehled publikací za rok 1998:

- [1] Bělohlávek, R.: Poznámka ke knize "Svět pojmů a logika", *Filosofický časopis* 46(3)(1998), 473-474.
- [2] Bělohlávek, R.: Feedforward networks with fuzzy signals. *Int. J. of Soft Computing* 1999. (přijato k publikaci).
- [3] Bělohlávek, R.: Lattices generated by binary fuzzy relations. *Tatra Mount. Math. Publ.*, (přijato k publikaci).
- [4] Bělohlávek, R.: Fuzzy Galois connections, odesláno do *Math. Logic Quarterly*.
- [5] Bělohlávek, R.: L-Galois connections and L-concept lattices: From binary relations to conceptual structures. In: Novák V., Perfilieva I.: *Discovering World with Fuzzy Logic: Perspectives and Approaches to Formalization of Human-consistent Logical Systems* (přijato k publikaci).
- [6] Bělohlávek, R.: Fuzzy concepts and conceptual structures: induced similarities. Proc. of Joint Conf. Inf. Sci. '98, 1998.
- [7] Bělohlávek, R.: Fuzzy logical bidirectional associative memory for concepts representation. Proc. of Joint Conf. Inf. Sci. '98, 1998.
- [8] A.Dvorak, D.Jedelsky, R. Belohlavek, V.Novak Object oriented implementation of fuzzy logic systems. In Camarinha-Matos L.M., Afsarmanesh H., Marik V. (eds.): *Intelligent Systems for Manufacturing. Multiagent Systems and Virtual Organizations*. Kluwer, Boston-Dordrecht-London, 1998, pp. 589-594.
- [9] Dvořák, A.: On Linguistic Approximation in the Frame of Fuzzy Logic Deduction. *Int. J. of Soft Computing* 1999 (přijato k publikaci)
- [10] Dvořák, A.: On Preselection of Rules in Fuzzy Logic Deduction. Odesláno do *Int. J. of Uncertainty, Fuzziness and Knowledge-Based Systems*.
- [11] Haslinger, D. Jedelský, T. Kozubek and J. Tvrđík: Genetic and random search methods in optimal shape design problems, *Journal of Global Optimization*, Kluwer 1999 (přijato k publikaci).
- [12] Gottwald, S. and V. Novák: An Approach Towards Consistency Degrees of Fuzzy Theories. *Int. J. of General Systems* (přijato k publikaci).
- [13] Močkoř, J.: Fuzzy and Non-deterministic Automata, *Soft Computing* (přijato k publikaci).
- [14] Močkoř, J. and R. Smolíková: Morphisms in categories of fuzzy automata (preprint), 1998.
- [15] Mesiari, R. and V. Novák: Operations Fitting Triangular-Norm-Based Biresiduation. *Fuzzy Sets and Systems* 104 (1999), 77-84.
- [16] Novák, V.: Open Theories, Consistency and Related Results in Fuzzy Logic. *Int. J. of Approximate Reasoning* 18 (1998), 191-200.
- [17] Novák, V., Perfilieva I. and J. Močkoř: *Mathematical Principles of Fuzzy Logic*. Kluwer, Boston/Dordrecht 1999 (rukopis připraven k publikaci).
- [18] Novák, V. and I. Perfilieva: Herbrand and McNaughton Theorems in Fuzzy Logic. Proc. Int. Conf.on Many Valued Logic in Computer Applic. METU, Ankara 1998.
- [19] Novák, V. and I. Perfilieva: Functional Fuzzy Theories in FLb. Proc. Int. Conference EUFIT'98, Verlag Mainz, Aachen 1998, 140-144.
- [20] Novák, V. and I. Perfilieva: Remark to the Consistency of Fuzzy Theories. Proc. Int. Congress IFSA '99, Taiwan (přijato k publikaci).
- [21] Novák, V.: Fuzzy Logic. In: D. Gabbay, Ph. Smets, *Handbook of Defeasible Reasoning*. Kluwer, Dordrecht 1998.
- [22] Novák, V. and I. Perfilieva: Some Consequences of Herbrand and McNaughton Theorems in Fuzzy Logic. In: Novák V., Perfilieva I.: *Discovering World with Fuzzy Logic: Perspectives and Approaches to Formalization of Human-consistent Logical Systems*. Submitted.
- [23] Novák, V. and I. Perfilieva: Some Consequences of Herbrand and McNaughton Theorems in Fuzzy Logic. Abstrakt. Bulletin of Association for Symbolic Logic - Abstrakty z konference Logic Colloquium'98, Praha 1998.
- [24] J. Ramík, M. Inuiguchi, Possibilistic linear programming: a brief review of fuzzy mathematical programming and comparison with stochastic programming in portfolio selection problem. clánek pro speciální číslo Fuzzy mathematical programming, J. Ramík, M. Inuiguchi, Eds., *Fuzzy Sets and Systems*, zasláno k publikaci.
- [25] J. Ramík, Fuzzy goal programming. Speciální číslo Fuzzy mathematical programming, J. Ramík, M. Inuiguchi, Eds s., *Fuzzy Sets and Systems*, (přijato k publikaci).

- [26] J. Ramík, M. Vlach, Pareto-optimality of compromise decisions in multi-criteria analysis. Proc. of FSTA '98 Conference, L. Ján, Tatra Mountains Math. Publ., (přijato k publikaci).
- [27] J. Ramík, Compromise Decisions in Multicriteria Optimization. Proc. of MME'98, Cheb, Eds. M. Plevný, K. Zimmermann, (přijato k publikaci).

Ústav pro regionální studia OU

Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
ředitel Ústavu pro regionální studia

1. Organizační činnost:

V roce 1998 vedení Ústavu pokračuje v budování pracoviště, z vlastních prostředků byly zakoupeny další knižní a časopisecké fondy do příruční knihovny Ústavu. Dále byla doplňována a rozvíjena odborná (literární) databáze spisovatelů z regionu, Slezska a severní Moravy.

Na uvolněné místo po PhDr. Petru Horovi, který odešel na Palackého univerzitu do Olomouce, byl přijat jako vědecký pracovník PhDr. Martin Pilař, CSc., který byl pověřen, aby se badatelsky věnoval vývoji české literatury v regionu po roce 1945.

2. Badatelská činnost:

Všichni členové Ústavu po celý rok 1998 pracovali na dílčích badatelských úkolech. Během roku 1998 také publikovali dílčí výsledky své badatelské práce nebo referovali o nich na vědeckých konferencích.

A. Členové Ústavu publikovali časopisecky a knižně tyto práce:

- Region a jeho reflexe v literatuře - sborník vědeckých studií z konference konané v roce 1997
- Vědecké bibliografie - PhDr. Drahomíra Šajtara, doc. PhDr. Jaroslava Pleskota, prof. PhDr. Aloise Sivka, CSc.; prof. PhDr. Jiřího Svobody, DrSc.
- podíleli se na zpracování literárních hesel na vydávání Biografického slovníku Slezska a severní Moravy (autoři hesel byli prof. J. Svoboda, doc. S. Urbanová)
- doc. S. Urbanová vydala studii Krajina domova dětství. Ostrava 1998. The Countryside of Homeland and Childhood.
- prof. J. Svoboda časopisecky otiskl studii Člověk mezi dvěma krajinami. K polaritě domova a cizosti v próze Jana Čepa. In: Česká literatura, roč. 46, 1998, č. 6.
- prof. J. Svoboda vydal knižní publikaci Z obzoru tvorby. Kapitoly o české literatuře. Ostrava 1998.
- doc. S. Urbanová: Trojí reflexe ženy a krajiny. Příspěvek ke studiu vztahových vazeb autora a regionu. In: Literarum studia. FF OU 1997, s. 15-27.
- prof. J. Svoboda: studie Básník a naplnění jeho osudu (o Petru Bezručovi). In: Literarum studia. Sborník vědeckých prací Ostravské univerzity, FF OU, 1997, s. 27-35.
- Mgr. J. Malura: Kancionál J. J. Božana a jeho vztah k literární tradici. In: Pronikání českého a polského jazyka do středověké poezie. Opava 1998.

B. Členové Ústavu v roce 1998 dokončili tyto dílčí badatelské úkoly podle programu Ústavu:

prof. J. Svoboda

- zpracoval studii o literatuře ve Slezsku a na sever. Moravě v letech 1945 - 1948. Studie se stala základem kapitoly o regionální literatuře pro dějiny české literatury po roce 1945 připravované Ústavem pro českou literaturu AV ČR
- zpracoval Výzkumný záměr pro institucionální financování vědy na vysokých školách, který navazuje na práci Ústavu a je projektován do roku 2003.

doc. S. Urbanová

- zpracovala studii o sociologických aspektech literatury v regionu

Mgr. M. Tomášek

- zpracoval literárněhistorickou studii o próze v regionu Slezska na poč. 20. stol.
- zpracoval studii o literárních časopisech regionu
- zpracoval vědeckou bibliografii prof. A. Sivka.

Mgr. Jan Malura a Mgr. Pavel Kosek:

- dokončili kritickou edici díla J. J. Božana a doprovodili literárněvědnými studiemi
- Mgr. Pavel Kosek zpracoval studii Rozbor nářečních prvků v kancionálu J. J. Božana Slaviček rájský.

Mgr. Libor Magdoň

- zpracoval studii o próze na Ostravsku v 60. letech (pracovní verzi) jako přípravu pro dějiny české literatury po roce 1945
- zpracoval studii o prozaickém díle spisovatele Ladislava Bublíka

Dr. Iva Málková

- zpracovala studii o poezii 60. let na Ostravsku pro dějiny české literatury po roce 1945 (pracovní verzi).

Mgr. Zdeněk Smolka

- zpracoval studii poezie ve Slezsku po Bezručovi (studie je příprava na doktorskou disertaci).

PhDr. Martin Pilař, CSc.

- zpracoval literárněhistorickou studii o poezii a próze na Ostravsku v 50. letech pro dějiny české literatury po roce 1945
- studii na totéž téma podstatně rozšířil pro připravovaný ediční záměr Ústavu

3. Spolupráce externistů a Ústavem pro regionální studia:

Na základě smlouvy o dílo zpracovali externisté studie na doplnění vědeckého programu Ústavu:

- doc. PhDr. J. Pleskot: Barokní kultura ve Slezsku (studie byla odevzdána do tisku)
- Mgr. L. Pavera: Projekt na vydání díla Mikuláše z Kozlí (práce na studii bude pokračovat v r. 1999)
- pod vedením členů Ústavu (doc. S. Urbanové a dr. I. Málkové) vzniká Literární slovník Slezska a Moravy
- Do činnosti (externí formou) jsou zapojováni i studenti. Jejich činnost je zaměřena na pomocné práce při vytváření bibliografické databáze.

4. Účast členů Ústavu na vědeckých konferencích:

doc. S. Urbanová

- účast na diskusním setkání Východ - Západ - Skotsko, červenec 1998
- referát na světovém kongresu IBBY o literatuře pro mládež v Dillí (Indie), září 1998
- referát na mezinárodní konferenci Prešovské univerzity, září - říjen 1998

prof. J. Svoboda

- referát na konferenci o díle spisovatele Jana Čepa. FF UP v Olomouci, březen 1998
- referát o díle E. Hostovského na konferenci Pedagogické fakulty UJEP v Ústí n.L., září 1998

Dr. Iva Málková

- diskuse na konferenci Ústavu pro českou literaturu AV ČR v Praze, leden 1998

Dr. M. Pilař

- Igor Hájek, referát o jeho díle (Slovensko).

5. Spolupráce se zahraničními vědeckými institucemi:

- pokračuje spolupráce se Slezskou univerzitou v Katovicích (Polsko)
- spolupráce se Univerzitou Mateja Bella v Bánské Bystrici (Slovensko)
- prof. J. Svoboda vede doktorskou disertaci na univerzitě v Opole
- v roce 1998 konzultovala výsledky své badatelské práce K. Dubeck z univerzity v Lipsku
- dr. M. Pilař absolvoval pracovní pobyt na univerzitě v Edinburgu (Skotsko)
- přednáška doc. S. Urbanové pro Literárněvědnou společnost SAV a PU Regionalismus v moderní české literatuře, říjen 1998

6. Spolupráce s vědeckými institucemi v ČR

- pokračuje práce na dějinách české literatury po roce 1945 pro Ústav pro českou literaturu AV ČR v Praze
- pokračuje spolupráce s kat. bohemistiky FF UP v Olomouci, s FF MU v Brně, PdF MU v Brně a se SU v Opavě
- prof. Svoboda je členem vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci
- pokračuje spolupráce s Ústavem polského etnika FF OU

7. Personální složení Ústavu:

prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc. - ředitel
doc. PhDr. Svatava Urbanová, CSc. - zástupce ředitele
PaedDr. Iva Málková, Dr.
PhDr. Martin Pilař, CSc.
Mgr. Libor Magdoň

Mgr. Pavel Kosek
Mgr. Martin Tomášek
Mgr. Zdeněk Smolka
Mgr. Jan Malura

Filozofická fakulta

děkan

Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.

proděkan

Doc. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.

PaedDr. Iva Málková, Dr.

předsedkyně Akademického senátu

Doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc.

tajemník

PaedDr. Jaroslav Kozelský

Reální 5, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/ 6160 411, fax: 069/6113 009

Rok 1998 byl 7. rokem trvání Filozofické fakulty Ostravské univerzity (FF OU), v její organizaci a v jejím vedení nenastaly žádné změny.

V souvislosti s opatřeními ve finančním dotování a regulovaným počtem přijímaných studentů nebyl otevřen žádný nový studijní obor. Zájem se soustřeďoval na kvalitu pedagogické a vědecké práce, zejména na dva obory doktorandského studia a na rozběh nově schváleného třetího oboru Teorie a dějiny české literatury a na akceleraci kvalifikačního růstu pedagogů. Na výuce se podílelo celkem 116 (přepočtených 103) učitelů (včetně 8 zahraničních lektorů): 17 profesorů, 23 docentů, 26 odbor. asistentů CSc. nebo Dr., 46 odb. asistentů, 4 asistenti. V doktorandském studiu bylo zapojeno 23 pedagogů.

Z přihlášených 3 920 uchazečů o studium bylo do 1. ročníku přijato 231 studentů, v zimním semestru 1998/1999 studovalo na FF OU celkem 1 146 studentů v 6 bakalářských, 6 magisterských a 2 doktorandských studijních programech. V souladu s dlouhodobou koncepcí pokračoval ústup čtyřletého magisterského studia učitelství pro základní školy ve prospěch zvyšování počtu studentů pětiletého magisterského studia učitelství pro střední školy a pro neučitelské obory.

Značná pozornost byla věnována rozvoji studentské odborné činnosti. Úspěšně proběhly studentská Soutěž o nejlepší esej a 9 studentských vědeckých konferencí (předneseno celkem 71 referátů). Bylo řešeno 14 grantových úkolů (6 GA ČR, 1 VS, 4 FRVŠ a 3 IGS); na rok 1999 bylo podáno 8 projektů do FRVŠ a 4 projekty do IGS. Byly formulovány a schváleny 3 dlouhodobé výzkumné úkoly: Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region (ved. prof. dr. J. Svoboda, DrSc.), Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu (ved. doc. dr. K. Paulík, CSc.) a Cizojazyčná řečová komunikace (sféra podnikání) (ved. doc. dr. K. Lepilová, CSc.).

V publikační činnosti se dařilo posilovat vydávání původních odborných prací a omezovat vydávání skript. V edici Spisů vyšlo 11 spisů a monografií, mimo jiné: S. Koláře Evropské kořeny americké židovské literatury, H. Srpové K aktualizaci a automatizaci v současné psané publicistice, J. Raclavské Język polski na Slasku Cieszyńskim w XIX wieku, T. F. Connollyho British Aisles. Studies in English and Irish Drama and Theatre from Medieval through Modern Times, T. Krejčíka Pečeť v kultuře středověku, J. Svobody Z obzoru tvorby, I. Bogoczové Swiadomosc i kompetncja jezykowa najmłodszej generacji Polakow na Zaolziu, P. Pácla Hromadné sdělovací prostředky v regionu, B. Gracové Obraz Čechů, Poláků a jejich minulosti u studující mládeže, 11 sborníků, 12 skript a učeb. textů, 158 odborných článků, 100 článků odborně populárních, zpracováno bylo 65 odborných posudků a expertíz aj. V zahraničí bylo na konferencích předneseno 38 referátů, učitelé realizovali 15 zahraničních stáží a pobytů, fakultu navštívilo 38 zahraničních vysokoškolských učitelů, na výuce se podílelo 16 zahraničních profesorů, bylo uspořádáno 5 výjezdů studentů do zahraničí. K osmi dříve uzavřeným dohodám o spolupráci se zahraničními institucemi přibýly další: Státní univerzita I. Franka ve Lvově a Nižněgorodská státní lingvistická univerzita N. A. Dobroljubova.

FF se v uplynulém roce soustředila na zlepšení pracovních podmínek a vybavení. V rámci rekonstrukce budovy na Reální ulici byla provedena oprava sociálního zařízení, elektrických rozvodů a počítačové sítě. Pro zlepšení výukových podmínek na ul. Zelené 73 byla vybudována nová jazyková učebna, na ul. Reální 5 byla nově vybavena učebna anglistiky.

Úkoly pro nejbližší období: zachovat a rozvíjet odborné a pedagogické dispozice i při omezeném finančním zabezpečení, dále podporovat vědeckopedagogickou kvalifikaci učitelů fakulty a rozvíjet tvůrčí odbornou činnost studentů, realizovat přechod na kreditní systém studia, otevřít doktorské studium na katedře české literatury a třetí běh Univerzity třetího věku.

STUDIJNÍ OBORY

Bakalářské studium

- dějiny umění a péče o kulturní dědictví
- angličtina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- němčina pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- ruština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch
- sociální práce s profesním poradenstvím
- španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch

Magisterské studium

- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2.stupeň ZŠ (angličtina, němčina, dějepis, polština, ruština)
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy (čeština, dějepis, francouzština, němčina, polština, španělština, základy společenských věd, jednooborová čeština s rozšířeným žurnalistickým zaměřením, hudební výchova, výtvarná výchova)
- historie
- polonistika
- sociální práce s poradenským zaměřením
- rozšiřující studium (výchovné poradenství, angličtina, profesní poradenství)

Doktorské studium

- hospodářské a sociální dějiny
- polský jazyk

Přehled kateder a pracovišť fakulty

Katedra anglistiky a amerikanistiky

Katedra cizích jazyků

Katedra českého jazyka

Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění

Katedra filozofie

Katedra germanistiky

Katedra historie

Katedra polonistiky

Katedra psychologie a sociální práce

Katedra romanistiky

Katedra rusistiky

Ústav pro výzkum polského etnika

Ústav pro regionální studia

Pedagogická fakulta

děkan

Prof. RNDr. Karel Kapoun, CSc.

proděkani

Doc. PhDr. Jan Mazurek, CSc.

PaedDr. Petr Franiok, Dr.

Doc. Mgr. René Adámek

předseda Akademického senátu

Doc. Valter Vítek

tajemnice

Ing. Jana Poloková

Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/ 6160 151, fax: 069/ 21 57 66

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity navazuje na existenci Vyšší pedagogické školy, založené v Opavě před téměř půlstoletím (1953). Na této škole byli - ve dvouletém studiu - připravováni učitelé základních škol, kteří tak dosahovali alespoň částečného vysokoškolského vzdělání. Po přemístění školy do Ostravy v roce 1960 vznikl nejdříve Pedagogický institut a později samostatná Pedagogická fakulta, která se stala při vzniku Ostravské univerzity její součástí.

Pedagogická fakulta stála počátkem devadesátých let u vzniku dalších fakult Ostravské univerzity především Filozofické a Přírodovědné fakulty. Od té doby se vyvíjela ve stabilizovanou fakultu, zaměřenou dnes na přípravu učitelů 1.stupně základních škol, přípravu učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2.stupeň základních škol i pro střední školy a uskutečňující umělecko-pedagogické studium v hudebních a výtvarných oborech, studium vychovatelství a další. Na fakultě je akreditováno doktorské studium v oboru "Hudební teorie a pedagogika", nabízeny a využívány jsou i kurzy celoživotního vzdělávání v oborech speciální pedagogika, školský management, výchovné poradenství, kultura řeči a umění komunikace a doplňkové pedagogické studium. O studium na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity je tradičně velký zájem, počet přihlášených mnohonásobně překračuje možnosti přijetí. Celkový stav posluchačů řádného studia ke dni 30.10.1998 je 2167, z toho studia denního 1231, dálkového a distančního 917, doktorandů 19. V mimořádných formách studia na Ústavu celoživotního vzdělávání a rozvoje studuje 583 posluchačů.

Vývoj počtu studentů:

Rok 1996 - 2738 studentů

Rok 1997 - 2880 studentů

Rok 1998 - 2750 studentů

Na fakultě působí na 12 katedrách a 1 ústavu 125 učitelů, z toho více jak 30% profesorů a docentů. Někteří učitelé pracují na částečný úvazek, na fakultě ovšem vyučují také externí učitelé, kterých je více než 100. Učitele doplňuje přiměřený počet administrativních pracovníků.

Všechny katedry fakulty věnují svým posluchačům náležitou pozornost a péči. Rozvíjejí se stávající formy studia, připravují se studijní obory nové, velická pozornost je věnována pedagogickým praktikám na tzv. fakultních školách, mezi které patří kvalitní základní a střední školy.

Fakultní vědecká rada má v současné době 24 členy, z toho 3 ze zahraničních univerzit (z Univerzity v Opole, ze Slezské univerzity v Katovicích a Univerzity Konstantina Filozofa v Nitře).

Všichni pracovníci fakulty považují za samozřejmou tu nejužší spolupráci s ostatními fakultami Ostravské univerzity. Permanentně se vyvíjejí pedagogické, vědecko-výzkumné i umělecké kontakty s ostatními pedagogickými fakultami v České republice.

Nesmírně důležitou součástí práce učitelů i posluchačů je odborná, vědecká i umělecká činnost. V roce 1998 řešili učitelé a posluchači celkem 24 projektů, z toho dva v rámci GAČR, jeden v rámci projektů GA AV ČR, dva projekty FRVŠ, jeden resortní výzkum, jeden mezinárodní projekt AKTION, jeden projekt Nadace Jana Husa, 9 projektů Interní grantové soutěže Ostravské univerzity atd.

Finanční objemy grantů:

Rok 1996 - 1 761 tis. Kč

Rok 1997 - 2 170 tis. Kč

Rok 1998 - 1 266 tis. Kč

Vedle recenzí, popularizačních článků a výzkumných zpráv prezentovali učitelé Pedagogické fakulty Ostravské univerzity výsledky své vědecko-výzkumné práce ve třech monografiích, ve statích v domácích i zahraničních

odborných periodikách a slovnících (celkem 138 příspěvků). Vystoupili na domácích (97x) i zahraničních konferencích (36x). Na fakultě se uskutečnilo celkem 14 konferencí a seminářů, z toho 7 se zahraniční účastí. Učitelé a posluchači umělecko-pedagogických kateder prezentovali svá díla na 109 domácích výstavách a 16 výstavách zahraničních (v Belgii, Holandsku, Polsku, na Slovensku a v Číně), koncertovali doma i v zahraničí (153 koncerty domácí, 47 zahraničních - v Anglii, Dánsku, Holandsku, Jižní Korei, SRN atd.) a zúčastnili se i dalších uměleckých aktivit. Velmi agilní byli také posluchači zmiňovaných kateder (na studentských výstavách, koncertech a hudebních soutěžích).

Pracovníci katedry tělesné výchovy připravili řadu didaktických akcí pro učitele tělesné výchovy (v rámci Vzdělávacího centra pro učitele TV), učitelé katedry technické a pracovní výchovy zase spolupracovali s učitelskou veřejností v oblasti ekologické výchovy.

Učitelé i studenti Pedagogické fakulty spolupracovali v roce 1998 s řadou zahraničních univerzit. Svědčí o tom nejen už uvedená vystoupení na zahraničních konferencích, zahraniční výstavy a koncerty, ale také studijní a přednáškové pobyty učitelů (celkem 24) a výjezdy posluchačů (celkem 45). Na fakultě jsme přivítali 37 zahraničních vysokoškolských pedagogů, kteří přednášeli posluchačům denního i dálkové studia a doktorandům. Pedagogická fakulta Ostravské univerzity nadále rozšiřuje své služby a to ji řadí k významným vzdělávacím institucím našeho regionu.

STUDIJNÍ OBORY

Bakalářské studium

- umělecko-pedagogické studium s hudebním zaměřením (hra na housle, hra na klavír, hra na violu, hra na violoncello, hra na klarinet, hra na kontrabas, hra na harfo, sólový zpěv)
- umělecko-pedag. studium výtvarných oborů (volná grafika a grafický design, intermed. formy, anim. film)
- speciální pedagogika pro učitele mateřských škol a výchovné pracovníky
- sociální pedagogika - prevence a resocializace
- učitelství odborných předmětů pro učňovské a rodinné školy
- studium učitelství odborných předmětů

Magisterské studium

- učitelství pro 1. stupeň základních škol
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň základních škol a učňovské školství (čeština, matematika, hudební výchova, sbormistrovství, výtvarná výchova, občanská výchova, tělesná výchova, technická výchova, křesťanská výchova, angličtina, němčina, dějepis, fyzika, biologie, zeměpis)
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy (hudební výchova, výtvarná výchova)
- vychovatelství
- nástavbové studium učitelství odborných předmětů

Doktorské studium

- obor hudební teorie a pedagogika

Celoživotní vzdělávání

Specializační studium:

- speciální pedagogika rozšiřující pro absolventy VŠ učitelského zaměření, volitelná specializace: psychologie, logopedie, specifické poruchy učení
- školský management pro absolventy VŠ
- výchovné poradenství pro ZŠ a SŠ pro absolventy VŠ
- kultura řeči a umění komunikace
- základy speciální pedagogiky pro učitele, vychovatele a mistry odborné výchovy pro absolventy středních a vysokých škol

PŘEHLED KATEDER A PRACOVIŠŤ FAKULTY

Katedra pedagogiky

- oddělení pro učitelství 1. stupně
- oddělení pro učitelství 2. a 3. stupně
- kabinet diagnostiky a terapie specifických poruch učení a chování
- oddělení dálkového studia
- oddělení vychovatelství

Ústav pro svobodné alternativní školství

Ústav celoživotního vzdělávání a rozvoje

Kabinet pedagogické praxe

Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou

Katedra matematiky s didaktikou

Katedra občanské výchovy

Katedra křesťanské výchovy

Katedra hudební výchovy

Katedra umělecko-pedagogická - hudební obor

Katedra výtvarné výchovy

Katedra výtvarné tvorby

Katedra technické a pracovní výchovy

Katedra tělesné výchovy

Přírodovědecká fakulta

děkan

Doc. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc.

proděkan

Doc. RNDr. Dalibor Dvořák, CSc.

PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.

předseda Akademického senátu

Doc. Ing. Vilém Dvořák, DrSc.

tajemnice

Ing. Marcela Pohlová

Bráfova 7, 701 03 Ostrava 1, tel.: 069/ 6160 111, fax: 069/ 22 28 28

Rok 1998 byl rokem, ve kterém byla intenzivně prosazována realizace základních opatření, jež vyplynula z podrobné analýzy stavu fakulty provedené v předcházejícím roce v rámci zajištění dalšího rozvoje fakulty v souladu s přijatou koncepcí rozvoje Ostravské univerzity.

Zásadním úkolem bylo zlepšení kvalifikační struktury pedagogů a vědeckých pracovníků fakulty. Nálehavost tohoto požadavku je zvýrazněna požadavkem reakreditace všech studijních programů, která vyplývá z nového vysokoškolského zákona. V uplynulém roce se podařilo vedení fakulty výrazně aktivovat pracovníky fakulty v tomto směru. Čtyři pracovníci úspěšně ukončili doktorské studium a dva pracovníci je zahájili. Bylo podáno celkem sedm žádostí o zahájení habilitačního řízení a jedno bylo úspěšně ukončeno. Rovněž byla zahájena dvě jmenovací řízení profesorem, z nichž bylo jedno úspěšně ukončeno. I když uvedená fakta svědčí o tom, že pracovníci fakulty pochopili nálehavost požadavku na zvýšení kvalifikace, vyžaduje časový skluz mezi podáním žádosti a jejím vyřízením, aby i nadále byl tento úkol v popředí zájmu všech pracovníků.

K datu 31. 12. 1998 působilo na Přírodovědecké fakultě celkem 79 pedagogů a vědeckých pracovníků a 22 administrativních pracovníků.

Při zajišťování potřebné kvality výuky vypomáhají též externí učitelé (učitelé jiných vysokých škol nebo významní odborníci z praxe), v akademickém roce 1997/98 působilo na Přírodovědecké fakultě celkem 62 externistů.

Zájem o studium na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity dlouhodobě převyšuje její kapacitní možnosti - do přijímacího řízení se v roce 1998 přihlásilo 1969 uchazečů, do prvních ročníků nastoupilo 252 studentů.

V akademickém roce 1997/98 se na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity uskutečňovalo studium v pěti bakalářských programech, v pěti magisterských neučitelských studijních programech, ve dvou magisterských učitelských studijních programech (tj. učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a učňovské školství a učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ) a v jednom doktorském studijním programu.

Významným úspěchem a rozšířením nabídky forem studia bylo zahájení distanční formy studia ve studijním programu Informatika a výpočetní technika - aplikovaná informatika, k níž byli přednostně přijímáni sluchově postižení studenti.

K 1. 10. 1998 studovali na Přírodovědecké fakultě OU 934 posluchači, z toho 916 v prezenční formě studia.

Přetrvává tendence růstu podílu studentů v neučitelských studijních programech, což názorně ilustruje obr. 1.

Pozorovaný trend je výsledkem trvalé snahy vedení Přírodovědecké fakulty o rozvoj magisterského a doktorského odborného studia a zároveň poklesu zájmu o studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a učňovské školství.

Přírodovědecká fakulta se angažuje také v oblasti celoživotního vzdělávání občanů, a to zejména formou rozšiřujícího studia učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů o další předmět (v akademickém roce 1997/98 celkem 35 studentů). Čtyři katedry získaly od MŠMT osvědčení o způsobilosti realizovat v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků speciální vzdělávací programy.

V oblasti vědeckovýzkumné činnosti považujeme za rozhodující zapojení pedagogů a vědeckých pracovníků do grantových aktivit, ať už tuzemských (Grantová agentura ČR, Grantová agentura AV ČR, Fond rozvoje VŠ) nebo mezinárodních (TEMPUS, SOCRATES, AKTION, CEEPUS).

V roce 1998 se podařilo výrazně zvrátit dosavadní negativní trend v objemu finančních prostředků získaných zapojením pracovníků fakulty do tuzemských a zahraničních grantových agentur (viz obr. 2). Projekty přinesly fakultě v roce 1998 finanční prostředky v celkové výši 7 307 tisíc Kč, z toho 327 tisíc Kč investic). Interní grantová agentura Přírodovědecké fakulty přispěla k rozvoji vědeckovýzkumné činnosti celkovou částkou 100 tisíc Kč. Za ne zcela uspokojivé považujeme zapojení pracovníků fakulty do hospodářské činnosti, která by měla být zdrojem dodatečných finančních prostředků pro rozvoj fakulty. Různé formy vedlejší hospodářské činnosti přinesly v roce 1998 fakultě pouze 25 tisíc Kč.

V rámci podpory vědecké činnosti studentů proběhl i v roce 1998 již 8. ročník tradiční Matematické soutěže Vojtěcha Jarníka, a to za účasti studentů deseti vysokých škol z České republiky i ze zahraničí (Polsko, Slovensko, Jugoslávie, Maďarsko). Studenti katedry informatiky úspěšně reprezentovali fakultu na mezinárodní soutěži ACM v Bratislavě.

Přírodovědecká fakulta se podílela na organizaci 10 konferencí, seminářů a dalších setkání odborníků, často s mezinárodní účastí. Pracovníci Přírodovědecké fakulty v roce 1998 mimo jiné přednesli 211 původních příspěvků na odborných akcích v tuzemsku i v zahraničí, publikovali 8 monografií, 99 odborných článků v domácích i v zahraničních časopisech, 8 učebnic, skript a učebních textů.

STUDIJNÍ PROGRAMY

Bakalářské studijní programy

- biofyzika
- chemie
- informatika a výpočetní technika - aplikovaná informatika
- regionální rozvoj a správa
- systematická biologie a ekologie

Magisterské studijní programy

- aplikace matematiky v ekonomii
- aplikovaná matematika
- geografie ve specializacích: fyzická geografie a geoekologie sociální geografie a regionální rozvoj
- informatika a výpočetní technika - informační systémy
- ochrana a tvorba krajiny
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a učňovské školství (biologie, fyzika, chemie, matematika, výpočetní technika, zeměpis)
- učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ (biologie, fyzika, chemie, informatika, matematika, zeměpis)

Doktorské studijní programy

- aplikovaná matematika

Celoživotní vzdělávání občanů

- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů o další předmět na 2. stupni ZŠ a UŠ
- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů o další předmět na SŠ
- rozšiřující studium učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů z 2. stupně ZŠ na SŠ
- specializační kurzy

Katedry a pracoviště fakulty

Katedra biologie a ekologie

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Katedra fyziky

Katedra chemie

Katedra informatiky a počítačů

Katedra matematiky

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Zdravotně sociální fakulta

děkan

Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.

proděkani

Doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc.

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.

MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.

předseda Akademického senátu

Doc. MUDr. Pavel Drábek

tajemník

RNDr. Karel Beneš

Fr. Šrámka 3, 709 00 Ostrava 9, tel.: 069/ 662 41 41, fax: 069/ 662 64 20

Zdravotně sociální fakulta pokračovala ve výuce ve čtyřech bakalářských oborech a v magisterském oboru. Bakalářské obory jsou tříleté, magisterský obor pětiletý. Pokračuje snaha získat pro studium managementu a ošetrovatelství magisterskou akreditaci. Fakulta vydala informační brožury o studiu a účastnila se nabídkové akce GAUDEAMUS 98 v Brně. V Ostravě - Porubě, v areálu Fakultní nemocnice, pokračuje praktická výuka oboru rehabilitace a fyzioterapie a oboru vyšetřovacích metod. Obor anatomie a patologie je přednášen v areálu bývalé Fakultní nemocnice v Zábřehu, kde je v provozu Ústav patologické anatomie. Proběhla přestavba bývalých budov neurologie a neurochirurgie na Ústav fyziologie a patofyziologie, který bude otevřen v lednu 1999. Zde se přestěhuje katedra rehabilitace a fyzioterapie a katedra vyšetřovacích metod. Katedra ošetrovatelství, katedra sociální práce a děkanát zůstane nadále v Mariánských Horách.

Fakulta podmiňuje Statut Fakultní nemocnice a její špičkoví odborníci přednášejí své obory na fakultě. Proto má fakulta větší počet částečných úvazků a externistů, než je obvyklé na jiných fakultách Ostravské univerzity.

V zimním semestru 1998 studovalo na fakultě celkem 436 posluchačů.

V oblasti vědecko-výzkumné byli pracovníci fakulty nositeli jednoho grantu z FRVŠ a pěti interních grantů.

V roce 1998 získala naše fakulta grant v rámci programu SOCRATES-ERASMUS, který se týká výměnných pobytů do zahraničí pro studenty a pedagogy. Na studentské výměnné pobyty jsme dostali 2819,- ECU a pro pedagogy 2156,- ECU.

V roce 1998 bylo předneseno 72 přednášek na domácích a 7 přednášek na zahraničních konferencích a odborných sympoziích.

Publikováno bylo 48 prací v domácích odborných časopisech a 10 v zahraničí.

Fakulta byl organizátorem mezinárodní konference pro sociální pracovníky pod názvem "EUROPEAN DIMENSIONS IN TRAINING AND PRACTICE OF SOCIAL PROFESSIONS". Zúčastnilo se 200 účastníků ze zemí střední Evropy.

V dubnu 1998 pořádala fakulta I. Studentskou vědeckou konferenci, které se účastnilo 21 studentů.

Studijní obory

Bakalářské studium

léčebná rehabilitace a fyzioterapie sociálně zdravotní a geriatrická péče
vyšetřovací metody zdravotnický management - ošetrovatelská péče -
kombinované studium

Magisterské studium

sociální práce se zdravotnickým profilem

Přehled kateder a pracovišť fakulty

Ústav patologické anatomie

Ústav fyziologie a patofyziologie

Katedra klinických předmětů

Katedra ošetrovatelství

Katedra vyšetřovacích metod

Katedra sociální práce

Katedra rehabilitace